

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusiui metų \$2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 12

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., KOVO (MARCH) 22, 1961

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 10 Centų

56-tieji Metai

Kongresas Pradės Balsuoti Kennedy Programą

Kongresas Gal Jau Šią Savaitę Balsuos Prezidento Siūlymą Pakelti Minimalinius Darbininkų Uždariusius; Abejojama, Ar Rasis Atstovų Rūmuose Dauguma Už Prezidento Programą Tuo Reikalu.

Prezidento programa, patiekta kongresui, ten svarstoma ir tik dalimis ta programa pasieks atstovų rūmų ir senato visumą, kur visos programos likimas palengva bus išspręstas.

Laukiama, kad dar šią savaitę atstovų rūmai balsuos prezidento pasiūlymą pakelti minimalinius darbininkų uždariusius nuo \$1 valandai iki \$1.15 ir bėgį dviejų metų iki \$2.25 valandai.

Prezidento pasiūlymo priešrinkai atstovų rūmuose sako, kad jie yra tikri, jog prezidento Kennedy siūlymas nepateis. Bus priimtas įstatymas, bet su dideliais nukrypimais nuo prezidento siūlymo. Bet tą reikalą parodys balsavimas ir paskui dar senatas gali įstatymą ir vėl kiek pagerinti, jei jis išeitų iš atstovų rūmų mažai tikęs.

Prezidentas jau užvertė kongresą darbu. Jis padarė virš 20 įvairių įstatymų sumanymų kongresui svarstyti ir, be to, savo pranešimais iškėlė daug visokių sumanymų, kuriuos kongresas apsvaistęs gal irgi priims naujų įstatymų. Žinoma, visų tų pasiūlymų svarstymas pareikalaus daug laiko, juo labiau, kad kongresas nelabai ir nori skubėti.

Kongo Gizenga Nori Viens Pats Valdėti

Kongo respublikos vadai pasitarimuose Malgašų respublikos sostinėje Tannanarive sutarė Kongo tvarkyti kaip federalinę respubliką su plačia autonomija atskiroms jos dalims.

Prieš tą Kongo vadų pasisakymą griežtai pasisakė Gizenga Stanleyville mieste. Gizenga sako, kad jis yra Kongo vyriausybės galva ir apie jokias federacijas jis kalbėti su nieku nenori.

Gizengos atsisakymas kalbėtis su kitais Kongo vadais rodo, jog Gizenga tikisi gauti iš savo rėmėjų užtenkamai ginklų ir kitko ir ginklais kopti į valdžią.

KINIEČIAI GRĮŽTA

Po 1949 metų pilietinio karo Kinijoje Burmoje, Tailandė ir Laose paliko keletą tūkstančių kinų nacionalistų kareivių, kurie per 12 metų maitinosi tuose kraštuose, o dažnai ir prievarta ėmė jiems reikalingą maistą ir kitką. Dabar jie grąžinami į Formozą (Taiwan).

Laose Komunistai Žygiuoja Pirmyn

Tolimame Laose komunistiniai partizanai vis dar žygiuoja pirmyn ir jau artinasi prie karališkosios tos šalies sostinės. Amerika sustiprino ginklų statymą Laoso kariuomenė, bet atrodo, kad ta kariuomenė nėra linkusi kariauti. Drąsos atgabenti niekas negali, todėl tą reikalą turės patys Laoso vadai kaip nors išspręsti, arba užleisti savo kraštą komunistiniams partizanams.

Po Laoso, jei ten komunistai įsigalės, tuoj prasidės kovos tarp pietinio Vietnamo ir šiauriniame Vietname išlavintų komunistinių partizanų. Jau dabar pietiniame Vietname skaitoma apie 9 tūkstančius "partizanų", atsiųstų iš komunistinės Vietnamo dalies kariauti prieš Amerikos remiamą Pietų Vietnamo vyriausybę.

Kodėl Kainos Tokios Išpustai Aukštos?

Vyriausias prokuroras R. Kennedy sako, kad duotas įsakymas prokurorams pažiūrėti iš arčiau į aukštai išpustas įvairių prekių kainas. Ypač bus aiškinama vaisyti ir kai kurių maisto dalykų kainos. Generalinis prokuroras mano, kad pirklių susitarimai dėl kainų kėlimo yra daugiau išsiplatinę, negu žmonės mano.

Vyriausybė jau iškėlė pirmą bvlą elektros prietaisų fabrikantams už susitarimą kelti kainas, bet tai tik pradžia. Kas vykdo tarp elektros prietaisų fabrikantų, vyksta ir tarp kitų ūkio šakų vadovų, todėl vyriausybė stengsis susekti kainų kėlėjus ir juos nubausti.

Albanijos Komunistų Partija Dar Valosi

Albanijos komunistų partija, pagal Jugoslavijos šaltinius, dar valosi kaip Stalino laikais. Kai kurie jos vadai vis dar turi paprotį "išnykti" kaip kamparas ir riekas net nežino, kur jų išeikoti, nors visi žino, kad juos jų sėbrai komunistai sudorojo.

Tokių dingusių ir nebeatradusių vadų ir pusiau vadų esą nemažai. Apie kai kuriuos sužinoma tik tiek, kad jie pradėdami skelbti "liaudies priešais", kaip ir 1949 metais išvalyti vadai.

ANGLIJOS KARALIENĖ GRĮŽO NAMO

Anglijos karalienė Elzbieta II su vyru princu Filipe 6 savaites lankė Azijos valstybes. Dabar grįžo namo ir jai pasiūlyti iškilmingi pietūs. Vaisėsi dalyvauja ir Sešių (Britų) Bendruomenės valstybių ministrų pirmininkai, kurie buvo susirinkę posėdžiui Londoną. Paveiksle karalienė skaito raštą.

Turi Tuoj Prasidėti Derybos Dėl Alžyro

Iš Prancūzijos praneša, kad derybos tarp Alžirijos maistininkų ir Prancūzijos vyriausybės dėl taikos atstatymo Alžirijoje tuoj prasidės šveicarijos pasienyje.

Derybos bus vedamos Prancūzijoje, bet Alžyro maistininkų atstovai galės bet kada grįžti į šveicariją ir iš ten informuoti spaudą ir savo šalininkus Tunise.

Alžirijos maistininkų atstovai sakosi esą tikri, kad Alžirijos gyventojų dauguma pasisakys už Alžirijos nepriklausomybę. Bet prancūzai mano kitaip. Bet jei Alžirija ir nutartų atsisukti nuo Prancūzijos, Prancūzija greičiausiai sieks tą kraštą padalyti, kad ten gyvenantieji prancūzai galėtų ir toliau pasilikti Prancūzijos piliečiais ir nepatektų po arabų valdžią.

Kardin. Wyszynski Prieš Kom. Cezarius

Lenkijoje santykiai tarp komunistinės valdžios ir katalikų bažnyčios eina blogyn. Vyriausybės vadovas Gomułka neseniai skundėsi, kad popiežius kursto lenkų katalikus prieš vyriausybę ir nori, kad Lenkija būtų tikėjimo kankinių perykla.

Prieš tą užmetimą griežtai pasisakė kardinolas Wyszynski, kuris sako, kad patį lenkų bažnyčia nustato savo politiką santykiuose su valdžia ir išvadino komunistinius krašto valdovus "cieksoriais" ir nurodė visą eilę pavyzdžių, kur komunistų valdžia remia ateistines organizacijas kovoje prieš bažnyčią, ypač kardinolas iškėlė valdžios pastangas traukti jaunimą į savo įvairias organizacijas ir atitraukti jį nuo bažnyčios.

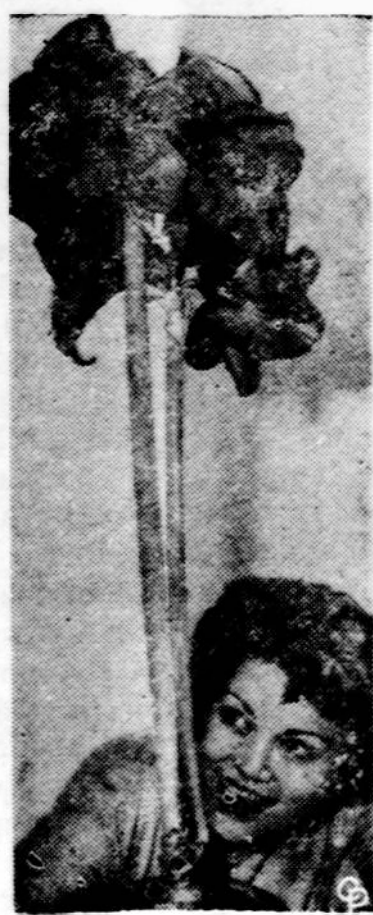
Kova tarp bažnyčios ir komunistų valdžios atrodo vis aštrėja.

Britų Bendruomenė Neteko P. Afrikos

Pereitą savaitę baigė posėdžiauti Britų Bendruomenės ministrai pirmininkai. I Bendruomenės ministrų pirmininkų pasitarimą buvo atvykęs ir Pietų Afrikos ministras pirmininkas H. Verwoerd, bet jis, išgirdęs daug kritikos dėl savo krašto rasinės politikos, pareikė, kad Pietų Afrika pasitraukia iš Bendruomenės ir su ja nebeturės nieko bendra.

P. Afrikos ministrų pirmininkas sakė, kad Britų Bendruomenė visvien eina prie suirimo, todėl Pietų Afrika yra tik pirmoji valstybė, kuri iš jos traukiasi, bet ne paskutinė. Kiti pranašauja, kad Bendruomenė be P. Afrikos veiks daug geriau, nes bus vieningesnė. Pietų Afrikos rasinė politika jau seniai kėlė nesantaiką Bendruomenės narių tarpe.

GAVO PMEMIJA

Linda Roberts laiko 3 metų ilgio amaryllis gėlę, kuri gėlių parodoje New York'e gavo premiją. Gėlę užaugino savo namuose Lockmanienė (Bedford, N. Y.)

Angolos Kolonijoje Kruvinos Riaušės

Pereitą savaitę Jungtinių Tautų saugumo taryba aptarė Portugalijos kolonijų klausimą ir Amerika kartu su Sovietų Sąjunga balsavo už tai, kad padėtis tose kolonijose būtų "ištiarta." Šios valstybės tam pasipriešino, todėl nieko nebuvo nutarta. Bet tuoj po JT saugumo tarybos posėdžio Portugalų Angolos kolonijoje, kuri yra greta Kongo, kilo kruvinos riaušės. Gingluoti negrai ten pradėjo skersti baltuosius kolonistus ir kai kuriuos negrus ir šios savaitės pradžioje ten priskaitoma apie 100 žmonių aukų.

Portugalai pasiuntė kariuomenės dalinius, kad suvartytų riaušininikus.

Pradžioje buvo skelbiama, kad skerdikai atvykę iš Kongo, bet vėliau pasirodė, jog tai vietiniai negrai, kurie iš savo burtininkų gavę užtikrinimą, kad baltųjų kulkos jų nekludys.

Iš riaušių paliestų vietų daug žmonių pabėgo į šalies didesnius miestus.

Dayal ir Toliau Bus JT Atstovu Konge

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dag Hammarškjöld vėl pasiuntė Indijos Dayal kaip savo atstovą į Kongo respubliką vykinti ten JT politiką.

Kongo respublikos vadai pakartotinai reikalavo, kad indas Dayal būtų atšauktas, bet JT sekretorius nematė reikalo su Kongo vadų reikalavimu skaitytis. Kongo vadai sako, kad Dayal nėra bealiskas ir aiškiai remia Gizengos valdžią Stanleyville mieste.

Visiškas nesisikaitymas su Kongo vadų pageidavimais ir skundais gali apsunkinti JT karo pajėgų bendradarbiavimą su Kongo kariuomene ir to krašto vadovais.

Vyksta Amerikos ir Rusijos Derybų Paruošimas

Derybos Tarp Amerikiečių ir Rusų Jau Vyksta; Pereitą Savaitę Sekretorius Rusk Tarėsi Su Gromyko 5 Valandas; Pasitarimai Lietė Visus Gincijamus Klausimus ir Kaip Dėl Jų Derėtis.

Amerika Rems Visų Kolonijų Laisvę

Amerikos spauda plačiai aiškina, kad naujoji vyriausybė ves kiek kitokią politiką dėl dar užsilikusių kolonijų Afrikoje. Vyriausybė tą įrodė pereitą savaitę, kada ji kartu su Maskvos delegatu JT saugumo taryboje balsavo už ištyrimą padėties portugalų kolonijose.

Portugalai griežtai protestavo prieš JT kišimąsi į jos kolonijų reikalus, bet tas protestas nepakeitė Amerikos balso JT organizacijoj, o Portugalija yra Amerikos sąjungininkas NATO sąjungoje ir ji duoda Amerikai svarbias karo bazes Azorų salose.

Jei Amerika tikrai rems visų kolonijų laisvę, tai ji turėtų pasisakyti JT organizacijoj ir už rusiškų kolonijų Europoj ir Azijoje laisvę.

Derybos Ženevoje Dėl A-Ginklų Tęsiamos

Šį antradienį Ženevoje turi atsinaujinti derybos dėl uždraudimo atominų ginklų bandymų. Tos derybos tęsėsi jau apie pusantros metų, buvo nutrauktos ir dabar atnaujinamos.

Anglai ir amerikiečiai mano, kad rusai dabar mažai dėmesio bekreipia į tas derybas. Esą rusai kalba apie nusiginklavimą, o atominių ginklų bandymų uždraudimas juos mažai beidomauja.

Taip ar ne, parodys atsinaujinusios derybos. Amerikos naujoji vyriausybė derybų atnaujinimui gerai ruošėsi ir tikisi tose derybose patikrinti, ar rusai nori susitarimo, ar tik tai propagandos.

Saudi Arabija Atima Dahran Oro Bazę

Saudi Arabija pereitą savaitę pranešė Amerikai, kad ji kitais metais nebeuos Amerikai naudotis didele oro baze prie Persijos įlankos. Tą oro bazę pastatė Amerika pokariniais metais ir ją naudojo visą laiką, o Arabijai už tai mokėjo tam tikrą atlyginimą.

Kodėl Saudi Arabija nebeduos Amerikai naudotis oro baze, žinių nėra, bet nėra abejonės, jog čia pasirodo Nasserio įtaka.

Pereitą šeštadienį Amerikos valstybės sekretorius Rusk penkias valandas tarėsi su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru Gromyko apie Amerikos-Rusijos santykius ir derybas dėl ginčijamųjų klausimų sprendimo. Po ilgų derybų buvo trumpai pranešta spaudai, kad pašnekėsiai prisidėsia prie geresnio susipratimo ir kad buvo aptarti abiem valstybėm rūpimi klausimai.

Prezidentas Kennedy padėjo pradžioje sakė, kad derybas su rusais galima vesti be viršūnių triukšmo, ramiu būdu ir derybos turėtų būti vedamos diplomatų, o viršūnės galėtų tik derybas apvainikuoti, jas užbaigti.

Pagal tą receptą dabar diplomatai jau ir kalbasi. Ar tas kalbas vadinti derybomis ar pasitarimais, skirtumo nėra. Faktas yra, kad užsienio reikalų ministrai jau aptaria įvairius ginčijamus klausimus ir ieško dėl jų susitarimo.

Valstybės sekretorius paminėjo vieną klausimą, kuris buvo aptartas ministrų derybose, tai Laoso likimas. Amerika norėtų susitarti su Rusija, kad mažam Laosui būtų užtikrinta neutrali ateitis pietryčių Azijoje. Kokių vaisyti tar pasitarimas dėl Laoso davė nėra žinoma, o pačiame Laose komunistiniai partizanai vis dar veržiasi pirmyn, lyg tarsi jokių derybų dėl Laoso visai nebūtų.

Gincas Dėl Mokyklų Sėlimo Karštėja

Gincas dėl parapijinių mokyklų sėlimo iš federalinio izdo darosi karštesnis. Katalikų bažnyčios vadai daro spaudimą į kongresą, kad jis priimtų jų reikalavimą dėl paskolų davimo parapijoms mokykloms statyti. Kongresmonai ir senatoriai gauna galybes laišku tuo klausimu ir beveik visi laišku rašytojai pasisako už parapijinių mokyklų sėlimą, kas rodo, kad parapijose telkiami laišku rašytojai ir tuo būdu bandoma paspausti įstatymų leidėjus, kad jie katalikų bažnyčios reikalavimus kongrese parremtų.

Protestantų bažnyčios iš savo pusės siūnia liudininkus į kongresą, kurie įrodinėja, jog privačių mokyklų nereikia šelpiti, nors ir protestantai turi savo visokių mokyklų.

Pirmas posūkis

Pereitą savaitę Amerikos ambasadorius Jungtinių Tautų organizacijoje, kartu su Sovietų Sąjungos atstovu toje organizacijoje, balsavo už Portugalijos kolonijų padėties svarstymą JT organizacijoje ir už pasiūlymą, kad Portugalija eitų prie savo kolonijų režimo pakeitimo, suteikdama vietos gyventojams daugiau laisvės ir ruošdama juos savarankiškam gyvenimui.

Klausimą JT organizacijoje dėl Portugalijos kolonijų iškėlė Nasserio Arabų Respublika, Ceilonas ir Liberija, o Sovietų Sąjunga ir Amerika pritarė tų valstybių reikalavimui, kad padėtis Portugalijos kolonijose būtų ištirta. Dauguma JT saugumo tarybos betgi klausimo neparėmė ir jis savaime atpuolė. Anglija, Prancūzija, Turkija, Čili, Ekvadorius ir nacionalinė Kinija susilaikė balsuojant ir tokiu būdu Amerika ir Sovietų Rusija nenusivėrė balsuojant. Tos šešios valstybės manė, kad Portugalijos kolonijos negresia taikai, o todėl nematė reikalo, kad JT saugumo taryba tų kolonijų padėtį tyrinėtų.

Siuo tarpu klausimas taip ir lieka. Gal vėliau klausimas bus perkeltas į JT seimą ir ten gal atsiras dviejų trečdalių dauguma už Portugalijos kolonijų "tyrinėjimą."

Tame balsavime svarbu yra tas, kad Amerika skaitė reikalinga remti Afrikos kylančių tautų nacionalizmą prieš savo sąjungininką Portugaliją. Eisenhowerio administracijos laikais Amerika stengėsi neiti į konfliktą su savo sąjungininkais dėl kolonijų. Nauja administracija mano kitaip ir bando susitarti su naujai kylančiomis Afrikos valstybėmis, dargi jei dėl to ir reiktų turėti nesusipratimų su sąjungininkais. Tokių sąjungininkų, kurie dar nėra baigę likviduoti savo kolonijas, yra keletas. Portugalija dar nėra pradėjusi savo kolonijas likviduoti, Prancūzija dar turi nebaigtą Alžerijos klausimą. Anglija turi dar eilę kolonijų, bet eina prie jų likvidacijos ir Ispanija dar nesiruošia savo kolonijų likučio likviduoti. Taip pat ir Olandija dar turi šokių tokių kolonijų likučius, bet jų reikšmė yra menka.

Amerikos spauda naujos administracijos pasisakymui už kolonijų greitesnį išsilaisvinimą ir ieškojimą supratimo su Afrikos nacionalizmu skaito didelės reikšmės posūkiu krašto užsienių politikoj. Ar taip iš tikrųjų yra, pamatysime gal tik vėliau, kada dar užsilikusiu kolonijų klausimas iškils ne tik Portugalijos Afrikoje, bet gal Alžerijoje, arba britų kai kuriose dar valdomose srityse ir ypač dėl Maskvos valdomų kolonijų nuo Baltijos iki Kaukazo ir Centralinės Azijos. Sunku būtų įsivaizdinti, kad Amerika remtų Angolos, Mozambiko, Alžerijos ir kitų priklausomų sričių laisvę ir nieko nedarytų, kad ir Rusijos pajungtos kolonijos atgautų laisvę.

Azijos ir Afrikos tautos Amerikos balsavimas už Portugalijos kolonijų "tyrinėjimą" buvo pasitiktas, kaip Amerikos aiškus pasisakymas prieš kolonializmą, kiek jo dar yra užsilikę Afrikos kontinente. Apie Sovietų Sąjungos kolonijas Europoje ir Azijoje Afrikos ir Azijos tautos dar negalvoja, nes tiesiog su naujovisku bolševikišku kolonializmu neturėjo progos susidurti ir jį pažinti. Amerikos pasisukimas į aiškesnį antikolonializmą ir jos aiškus išstojimas vėliau prieš sovietiską kolonializmą gal paveiktų ir tas tautas, kurios dabar apie Maskvos kolonialinę politiką turi labai miglotą supratimą.

Amerikos naujosios vyriausybės užsienių politika dar tebėra aiškinama, kol kas matėme tik mažus pasikeitimus ir vienas tokių yra aiškesnis antikolonializmas. Teks dar palaukti, kol galutinai paaiškės naujų vadovų užsienių politikos posūkiai ir nauji užsimojimai. Bandymų netrukus—nuo Laosio iki Afrikos, nuo Pietų Amerikos iki Berlyno naujoji vyriausybė turės greit parodyti savo naują, o gal ir netaip jau naują politiką.

Knygų lentynose

VYT. ŠIRVYDAS

Lenkų žodis **Ferdjurdurke**, ji nori pasakyti. Kam rūpintis groblais, kada rankoje turite gyvą kūną?" Matyti, ir pats autorius nežino, kokį kūrinių jis sukūrė, nes knygos viduryje pasisklaido: kas čia? Ar atsiminimai, pajuoka, vaizdinčių temų improvizacija, psichologinė studija, gal tik pasijuokimas, pasikeiksnėjimas, pakviesio pasaka, nesamone ir skaitytojo akių muilimas?

Stai vienas vaizdelis. Prancūziškų zuavų pulko vadas iš pavydo, kad kitas geriau tenisą rungtynėję žaidžia, išsiima revolverį ir peršauna ore skriejančią teniso kamuoliuką, bet pataičio į kitą pusę sėdėjusį turtinę laivų savininką. Pasaka sukasi apie 30 metų suaugusį vyrą, kurį

SVEIKINASI IR SVEIKINA

Virsuje prezidentas John F. Kennedy sveikina su Tuniso ambasadoriu Habib Burgiba, Jr., Tuniso prezidento sūniumi. Apačioje prezidento seserį Patricia Lawford sveikina kardinolas James Francis McIntyre, kai ji atvyko į Santa Monica, Calif., dalyvauti leit. Joseph P. Kennedy vardo vaikų studijų centro namų pamatų dėjimo iškilmėse. Milionierius J. Kennedy (tėvas) katalikų bažnyčiai tuo tikslu davė \$800,000!

kazkoks profesorius iš gyvenimo "vagos" pavagia ir priverčia 16 metų berniuką vėl sugrįžti mokyklon mokytis. Ant šios gijos autorius priveria visokių fantastinių apdūmojimų, prietikių, juos nudažydamas gal surrealizmu, gal egzistencializmu, gal kitokių kuriuo modernizmu, ir visur prikausioja atitinkamų politinių pamokslėlių ar visuomenės negalavimų pajuokimui. Lietuviškai Ferdjurdurkė gal tikėtų pavadinti "pramušgalvio pajotžargybė?"

Collins leidykla Anglijoje išleido atsiminimų knygą "The Lost Steps," kurios autorius vardas lietuvių sudomina — Silviu Craciunas. Nejaug čia—Kriaucūnas?

Pasirodo, ne. Jis universiteta išėjęs rumūnas—dusyk pabėgęs iš gizelinės raudonos diktatūros nagų. Syki ištrūkęs (1949 m.) jis vėl pro Vengriją 1950 m. sugrįžo Rumunijon, tislui padėti kitiems ištrūkti. Gyveno viena mintimi: visi prieš komunizmą kovotojai geri, visi Maskvos gizelių rėmėjai Rumunijai—blogi. Keturius metus buvo nariu rumūnų fašistinės Geležinės Gvardijos, bet įsitikinęs, kad ji diktatoriškai valdoma žmogaus savigarbos priešų.

1949 m. iš diktatūros ištrūkęs gyveno Paryžiuje, bet po metų sugrįžo Rumunijon ir suorganizavo slapta 26 vyrų pogrindžio grupę. Vienas jos narių pateko policijai ir išdavė jį. Jį areštavo ir visai kankino, bet iš kitų neišdavęs. Po penkerių metų kalėjimo jį syki paguldė ligoninėn vienai parai sveikatos atgauti. Čia jis, kaip savo metu Kapsukas iš Suvalkų ligoninės, iššokęs pro langą (nors sargas kas 4 minutes ateidavo pasižiūrėti, ką ligonis daro) nakties metu, dasigavo prie geležinkelio ir pasislėpė vagone. Du metu Rumunijoj pasislapsčius, pavyko vėl pabėgti į Vakarus, kur Lon-

ne jo laukė sena numylėtinė. Čia vedė ir gyvena. Lietuviai visgi įdomu Craciunas pavadė.

Politikierius gero vardo visuomenėje kažkodėl neturi. Politika nužvelgiama esanti kuris tai suktas prigaudinėjimas. Todėl žmogų pavadinti "partiniu" nevisada pagarbos suteikia.

Bet politikoje juk veikia ir didingos, gražios idėjos. Tiesa, joms kūnyti reikia partijų ir politikierių. Anglijoje jau išėjo du (bus dar trečias) Ivoro Jenningso tomai anglų partijų istorijos. Pirmą būdingai pavadino "Atsisaukimas į piliečius," antrą "Partijų gyvenimas." Pirmame autorius įrodė, kad partijos į piliečius prabyla ne politinėmis idėjomis, bet luomų interesų sumetimais.

Antrame įrodinėja, kad politinių partijų vyriausiu siekimu yra pateikti kraštui vyriausybę. Tikslui visos priemonės geros. Partijai būtina vadovybė, finansai ir organizacija. Lietuvos socialdemokratų partijai gal todėl gerai sekėsi K. Bielinio aprašomuoju Penktųjų Metų tarpsniu, kad ji turėjo vadovybę, pinigų ir organizaciją, ko neturėjo demokratai ir k.d. Būtina ir sukurti "dealą," kuris piliečių daugumai būtų patrauklus, kad ir nerealaus ar sunkiai įkūninijamas.

Autorius mano, kad luominis interesas suteikia partijai pagrindinį stiprumą. Todėl daro išvadą, kad anglų liberalų partija nusilpo, nes jos rėmėjai, pasiturįs vidurio luomas, krašte apnyko. Jis mano, kad ir darbiečių partijai ateitis tamsi, nes labiau pasiturintieji darbo žmonių sluogsniai ima save skaityti ne darbininkais, bet vidurinės klasės žmonėmis. Autorius tiesiog pareiškia: "Mūsų didžiųjų trijų partijų (konservatorių, darbiečių ir liberalų) vadai jau tiek daug turi bendro nuo-

taikose, kad jei vienas pereitų į kitą partiją, skirtumo gal ir nepastebėtume."

Todėl saunasi klausimas, nejaug ir demokratijose, kaip diktatūrose, iškils ir įsivyras tik viena valdančioji partija? Turbūt, ne. Kol pilietis turės laisvę laisvai balsą reikšti, tol bus opozicija. O opozicija tegali veikti per partijas. Todėl galutiną žodį visgi turi ne partijos vadovybė, pinigai ar organizacija, bet politinė idėja. Autorius idėjas žada panagrinėti trečiame tome.

Vokietijoje išėjo būdingu pavadinimu "Fluechtlingesprache" (Pabėgėlių kalbos) įdomaus, neseniai mirusio rašytojo-dramaturgo (autorius Threepenny opera) Bertoldo Brechto kūrinį rinkinys. Jų bendra nuotaka: "Esu gyvas, bet daugiau ko apie save negaliu pasakyti." Štai, viena ištrauka:

"Po pusę Europos dusyk nuterijusi ponis Karo Giltinė dar jauna ir patraukli. Sakoma, ji planuoja Amerikon nuvažiuoti. Suomijos Helsinkiuose valgykloje sėdi du vyrai ir, kartkartėmis aplink save apsidairydami, kalbasi apie politiką. Vienas aukštas, stambus baltarankis, kitas žemukas su darbo žmogaus rankomis. Pirmasis, matyti, inteligentas, sako:

"Tikėjimas žmogui įkvėpė ir aukščiausio pasiaukojimo ir giliausio galvojimo, bet nesykį žmoniją ir sunkiai nuslėgė. Jo vietą dabar, rodos, užima ugninga bedievybė. Ji pažangi, nėra ko sakyti, bet pareikalauja iš žmogaus daug energijos."

"Žemukas atsiliepė: 'pataikė pasakyti. Priklausiau prie laisvamanių ir aš. Nesykį tačiau sau sakydavau—pašalietis, s t e bėdamas mūsų kovą prieš tikėjimą, teisėtai galėtų sakyti, kad mūsų užsidegimas ir savimi pasitikėjimas labai panašūs siauros fanatikų atskalos požymiams."

Kitais žodžiais, ir komunistinis bedieviskumas gali būti fanatizmu.

TURTINGIEJI PREZIDENTAI

Nėra abejonės, kad dabartinis prezidentas John F. Kennedy yra turtingiausias JAV prezidentas, nes jis "vertas" nevieno milijono, bet yra buvęs ir daugiau turtingų prezidentų.

Pirmasis prezidentas George Washington, kuris mirdamas paliko turto vertės \$530,000, anais laikais buvo vienas turtingiausių žmonių.

Theodore Roosevelt mirdamas paliko daugiau ne \$800,000 turto.

Calvin Coolidge turtas siekė \$500,000.

Herbert Hoover turtas jau 1914 metais buvo vertinamas apie 4 milijonus dolerių.

Franklin D. Roosevelt paliko virš milijono dolerių.

Dwight D. Eisenhower turtas šiandien taip pat vertinamas virš milijono dolerių.

Harry S. Truman nėra "vertas" pusės milijono dolerių, bet taip pat yra pakankamai turtingas.

Paragink savo bičiulį Keleivį išsirašyti — ilgaus žiemos vakarais turės gerą draugą.

Kas savaitę

Kard. Spellmano žodis

Ginčas dėl paramos mokykloms iš federalinio išdo plečiasi ir girdisi vis naujų balsų tuo klausimu.

Kardinolas Spellman pereitą savaitę sugalvojo argumentą, kad nedavimas pinigų iš federalinio išdo parapijinėms mokykloms, būtų priešingas konstitucijai dalykas! Jis argumentus apsuoko ar pastatė juos aukštyne kojomis. Jei prezidentas ir kiti valdžios žmonės mano, kad šelpimas privačių mokyklų būtų priešinga konstitucijai, tai kardinolas aiškina visai atbulai ir sako, kad nedavimas pinigų jo parapijinėms mokykloms būtų priešinga konstitucijai.

Vargšė konstitucija! dėl to paties dalyko ją aiškina taip ir visai kitaip, ir žinok dabar žmogus, kas yra prieš ir kas yra pagal tą konstituciją.

Tik kažin kodėl kardinolai, arkivyskupai ir kitokie bažnyčios galvos neprašo tokių pat pašalpų, kokios numatomos duoti viešosioms mokykloms, bet pražiai reikalauja tiksliai mažaprocentinių paskolų. Ar tai daroma iš kuklumo, ar iš gudrumo, kad lengviau būtų prisibraiuti prie išdo malonumų? Atsakymas savaime yra aiškus.

Protestantų balsas

Kai kongresas pradeda apklausinėti liudininkus dėl paramos davimo mokykloms, pasigirsta ir nekardinoliški balsai, kurie aiškiai stoji prieš privačių mokyklų šelpimą iš federalinio išdo. Praeitą savaitę pasisakė protestantų bažnyčių grupė, kuri atstovauja 36 milijonus tikinčiųjų ir griežtai stoji už tai, kad sektantiškos mokyklos nebūtų šelpiamos. Protestantai irgi turi savo visokių tikybinių mokyklų, šeštadieninių ir sekmadieninių, ir jeigu federalinis išdas imtų šelpti katalikų parapijines mokyklas, tai savanorių pašalpai gauti atsirastų ne tik katalikų eilėse. Išvengti išdo pešiojimo galima tiksliai visai uždarus išdo duris visokioms privačioms mokykloms.

Panašiai pasisakė ir liuteronų bažnyčių apsievienijimas, kuris atstovauja kelis milijonus tikinčiųjų.

Tokių balsų vis daugėja ir kongresas vargu duosis užbaidomas balsuoti "tik" už paskolas parapijinėms mokykloms.

Kaip balsuoti?

Katalikų bažnyčios atstovas pereitą savaitę aiškino, kad bažnyčia neįsako katalikams kongresmonams ir senatoriams, kaip jie turi balsuoti svarstant įstatymą dėl paramos davimo mokykloms. Neįsako! Dar neįsako. Ar sarmatijasi, ar kažko privengia?

O jeigu įsakyti ir jeigu po tokio įsakymo prezidentas ir eilė katalikų senatorių ir kongresmonų visvien pasilikytų prie savo nuomonės, kad privačių mokyklų nereikia šelpti federalinio išdo pinigais, tai ką katalikų bažnyčia turėtų daryti? Gal išmesti iš bažnyčios ir praieikti? Kai kur bažnyčia tokius "triksus" išdarinėja,

bet Amerikoje tuo dar negrasina. Suprantama ir todėl. Puertorikoje nusvilo rankas, o kontinentalinėje Amerikoje gal nusviltų ir ką nors daugiau. Todėl pažadas, kad bažnyčia šventa "neįsako," rodo ne jos liberališkumą, bet bejėgumą isakymais švaistytis. Duok progą, įsakymai tuoj bus!

Bažnyčia "neįsako," bet spaudimas į kongreso narius yra didelis ir laisvais ir grasinimais nebebusuoti už tuos, kurie balsuos ne pagal bažnyčios pageidavimą.

Gydytojų organizacija

Amerikos gydytojų organizacija pereitą savaitę vėl rado reikalo pasisakyti prieš "socializuotą mediciną," kaip ji jiems atrodo dabar kongresan įneštame labai kukliame įstatyme dėl senų žmonių gydymo iš socialinio draudimo fondų.

Amerikos gydytojai sako, kad "socializuota medicina" yra tik pirmieji žingsniai į socializmą, esą po medicinos suvisuomeninimo viskas eis pakalnen ir vargšė Amerika kažin kur atsidurs.

Amerikos gydytojų vadai pasirodo ne tik tiktai žmonės, kuriems kišenė nusiunkia jų sąžinė, bet ir dideli nemokšos. Jie nėra girdę, kad Vokietijos reakingasis Bismarkas sugalvojo pirmąs ligonių kasas kaip priemonę kovoti prieš plintančią socialistų įtaką!

Socialistai remia reikalamą įvesti draudimą ligos atsitikime, bet pati ligonių kasų idėja nėra socialistų iškelta. Vokietijoje Bismarkas, Anglijoje Lloyd George buvo socialinio draudimo pradininkai ir tik Amerikoje gydytojų tarpe yra žmonių, kurie ligonių kasų nesugeba atskirti nuo socializmo ir dedasi galas žino kokių tai "laisvių" gelbėtojų, kovodami prieš draudimą ligoje.

Laisvių yra visokių. Pavyzdžiui, Amerikos elektros prietaisų gamintojai jaučiasi esą "laisvi" susitarti dėl kainų ir melži vartotojus neatsižvelgdami į veikiančius įstatymus. Kai prokurorai ir teismas tą jų laisvę apkarpė, jie gal gaus kitoki laisvės supratimą. Amerikos gydytojų organizacijos vadai, dėdamiesi "laisvių" gynejai, turi galvoje jų "laisvę" kirpti ligonius, o ne kokią kitą laisvę.

Brazilija nykštukas?

Brazilijos vyriausybė pereitą savaitę nutarė panaikinti savo krašte Lietuvos ir Latvijos diplomatinės atstovybes. Taip pranešą AP žinių agentūra.

Toks nutarimas padarytas Maskvai "užgerinti" užmezgant su ja diplomatinis santykius ir kalbant apie kavos ir kitokių biznį.

Brazilija, milžiniško ploto ir 65 milijonų gyventojų šalis, savo užsienių politikoje elgiasi kaip nykštukas. Kaip, girdi, kalbės su Maskva, jei mes dar Pabaltijo valstybių atstovybių nepaaiškinome? Taip gali samprotuoti mažą valstybę, bet didžiulei Brazilijai tai gryną sarmatą ir tik rodo, kad jos vadai vis dar neturi dideli valstybei pritančios savigarbos.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

IŠ SAULETOS FLORIDOS

MIAMI, FLA.

Pagerbė Prana Mockų

Kovo 21 d. yra Prano Mockaus, didelio Lietuvių Klubų rėmėjo, gimtadienis, kurį Klubas iškilmingai paminėjo kovo 19 d.

Pranas Mockus yra žemas, gimęs Telšių parapijoje, jaunas apleido savo gimtąjį kraštą ir 1896 m. rimo dienos ir per visą laiką atvyko į Brocktoną, Mass. Po kurio laiko jis Brocktoną doliu. Jis gimtadienio proga, Ill., kur išgyveno iki skiriu šį eilėrašį:

PRANAS MOCKUS

Paminėsim mes šiandieną
Mockaus brangią gimtą dieną.
Jį pagerbsime tą dieną,
Kovo dvidešimt vieną.
Geras darbus jo atminsim,
Jam širdelę pralinksminsim,
Jojo vardą paminėsim,
Mockui laimės palinkėsim:
Ilgus metus dar gyventi
Ir niekados nepasenti.
Jis pasenti nė nemano,
Coral Gables jis gyvena.
Daug turėjo žemės savo,
Ten lietuviai piknikavo,
Balius, šokių ten turėjo,
Užmokėti nereikėjo,

Soko, gėrė, baliavojo,
Jam tą darbą išmėndžiojo.
Bet jis ramiai pažiūrėjo,
Nusi juokė ir nuėjo.
Jis paremti tuos mėgina,
Kurie savo tautą gina.
Prana Mockų prisiminsim,
Geras darbus jo atminsim.
Su širdingais jausmais savo
Jis lietuviams daug aukavo.
Jį šia proga paminėsim,
Daugel laimės palinkėsim,
Kad sveikatos jis turėtų,
Visagalis jį sergėtų.

Juozas Ratkus

MIAMI, FLA.

Balandžio 23 d. minėsim dr. Joną Šliupą

Kovo 9 d. buvo SLA 44 kp. susirinkimas, kuriame iš rengto vakaro pelno nutarta paskirti \$25.00 velionio Veniko moksleivių fondui.

Be to, nutarta balandžio 23 d. 6 val. vak. Lietuvių Klubui surengti dr. Jono Šliupo 100 metų gimimo sukakties minėjimą.

Visi kviečiami tame minėjime dalyvauti.

Choro banketas

Lietuvių choras kovo 26 d. 6 val. vak. Lietuvių Klubui surengs koncertą ir banketą. Choro valdyba kviečia visus atsilankyti.

Smagi klubo puota

Lietuvių Klubas surengė savo nariams nemokamą puotą. Ją pradėjo pirmininkas Antanas Kadzel. Jis paprašė klubo garbės narį P. Mockų visiems pasirodyti. Puotai vadovavo A. Norbis, kalbėjo Moterų Klubui pirm. Jennie Nevis. A. Karns vadovaujamas choras sudainavo kelias dainas. Pabaigai A. Karns su A. Norris užtraukė kelis duetus.

Vėliau vieni šoko, kiti alų girkėjo, pinaklį lošė.

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

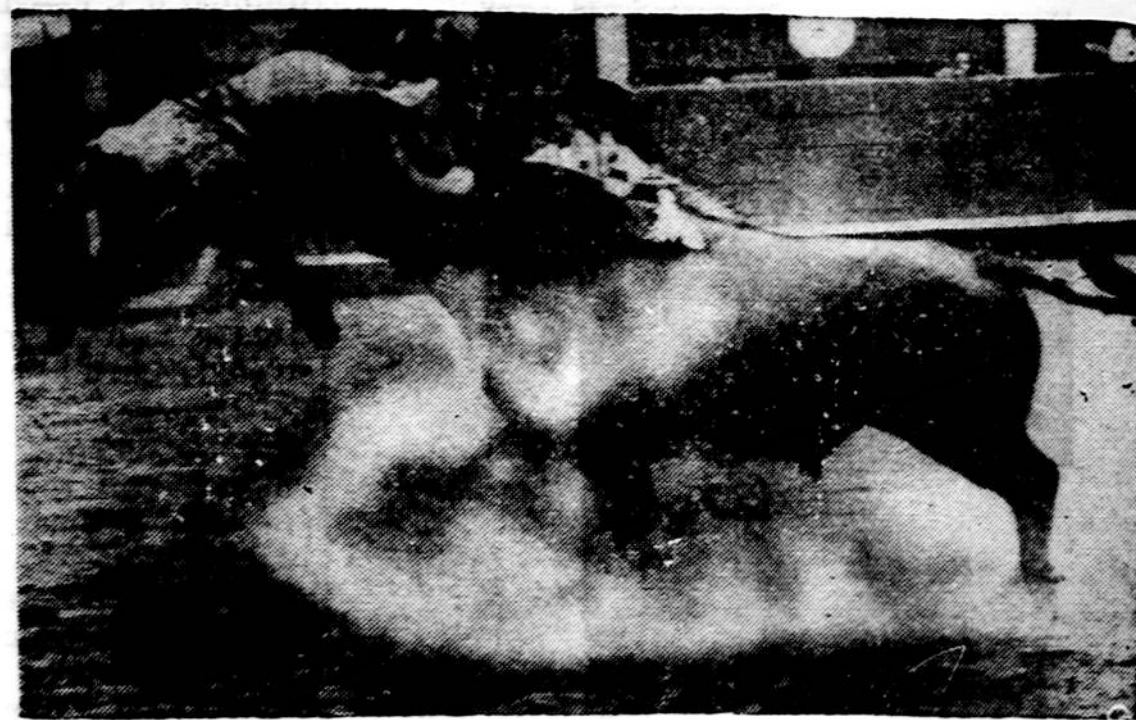
Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakarose: "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuviai vynu daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjus r. iškias; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis; Ispūdziai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskesta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių; Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

NENUSIMINTI IKI PASKUTINIO MOMENTO

Atrodo, kad šitam Peru sostinės matadorui (bulių kovotojui) atėjo paskutinė valanda, bet jis mirties išvengė ir bulių nudūrė. Matadoras Hugo Bustamente.

Posėdžiavo sandariečiai

Kovo 4 d. buvo Sandaros kuopos susirinkimas, kuriame nutarta paskirti \$25 Lietuvių Klubui virtuvei pagerinti, balandžio 9 d. surengti banketą Sandaros spausuvei patobulinti. Visi kviečiami bankete dalyvauti.

Moterų Klubo banketas bus balandžio 16 d.

Moterų Klubui kovo 4 d. susirinkime išklaustas pranešimas apie buvusį banketą, kuris davė virš \$200 pelno; nutarta pagerinti klubo virtuvę, tas kaštus apie \$1,000. Tam reikauja balandžio 16 d. 6 val. vak. nutarta surengti didelę skrybėlių parodą ir banketą. Už prasmiausia skrybėlę bus skirta dovana.

Aš girdėjau, kad Petronėlė Kraus ir Clio Kelly jau siuva skrybėles iš palmių lapų. Įdomu bus jas pamatyti.

Klubui valdyba maloniai kviečia visus tam banketui ruošti ir jame būti.

Mirė I. P. Kodis

Staiga širdies smūgiu mirė 72 m. amžiaus Ienas P. Kodis, dar prieš metus Miami Beach laikęs viešbutį.

Tai buvo malonus žmogus, mokėjęs su visais gražiai suvesti. Priklausė Lietuvių Klubui ir kitoms organizacijoms. I Floridą atsikėlė gyventi prieš 20 metų iš Brockton, Mass.

Laidotuvės buvo labai iškilmingos, i kapus velionį palydėjo apie 100 pilnų mašinų.

Paliko liūdinti žmona Stella ir du broliai: Antanas Miami, Fla., ir Povilas Brocktone, Mass.

Mes, draugai, reiškiamo jėm užuojautą, o velioniui ramiai ilsėtis Dėdės Samo žemėje.

Mus aplankė

Mus aplankė nemažai svečių: Petras ir Elzbieta Zukai, dr. Mikalonis su žmona iš Bostono, Mass., Kazys Yomont iš Jamaica Plain, Mass., inž. Gabrėnas iš New Jersey ir kt.

L. J. Stasiulis

ST. PETERSBURG, FLA.

Mūsų choras vėl gražiai pasirodė

Kovo 11 d. mūsų choras Letter Carriers salėje surengė banketą-koncertą, i kurį atsilankė apie 150 asme-

nų. Mūsų mažoj kolonijoj tai didelis skaičius.

Po gardžių pietų choras, kuriam vadovauja K. Staupas, sudainavo bene visą pustuzinį dainų. Jos visos gražiai skambėjo, bet geriausiai bene pavyko Ramunė ir Vilija.

Chore yra apie 30 dainininkų, beveik visi pensininkai, kai kurie ju jaunystėje nedainavę, bet choro vedėjo pastangomis yra labai daug pasiekta.

Vėliau buvo šokiai, kuriuose uoliausiai pasireiškė "šauriečiai", jau sparnus pakėlę iškristi. Vienas tokiu svečiu E. Karnėnas pasakė gražią kalbą apie vietos lietuvius ir ypač apie chora už jo veiklumą.

Kitas choro pasirodymas bus kovo 22 d. jau minėto salėje.

NEW YORK, N. Y.

Pagerbė žymų socialistų

Kovo 12 d. Roosevelt viešbučio salėn susirinko per 500 asmenų Rusijos socialdemokratų vado Rafailo Abramavičiaus pagerbti. Pirmą vakarą R. Abramavičiui sukako 80 metų, bet jis ir šiandien tebėra pilnas kovos dvasios ir savo aštriu žodžiu ir raštu jau 40 metų einančiame vieninteliame socialdemokratiškame žurnale rusų kalba "Socialisti-česki Viestnik" demaskuoja komunistus ir aiškina d e m okratinio socializmo tikslus ir kelius jam pasiekti.

Kad R. Abramavičius yra žymus socialdemokratų vadas, liudijo ne tik gausus būrys susirinkusių, jį žodžiu sveikintų, bet ypač sveikintų raštu, kuriuos atsiuntė Socialistų Internacjonalas, Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos, Italijos, Skandinavijos valstvių ir kitų kraštų socialdemokratų vadai.

Nuoširdžiai sveikino ir JAV uinju vviausias vadas—George Meany, buvęs Latvijos finansų ministeris socialdemokratas Bastian, lenkų socialistų vadas Ciolkosz, Lietuvos socialdemokratų Partijos Delegatūra (S. Kairys, K. Bielinis), Kelivio vardu J. Janušis ir J. Sonda, Naujienų dr. P. Grižaitis.

Minėjimą rengė žydų unijonų organizacija, todėl ir dalyvių tarpe daugiausia buvo žydų tautybės, bet taip pat buvo atstovaujami rusai, lenkai, latviai ir kt. Iš lietuvių dalyvavo K. Bielinis ir J. Sonda.

Savo baigiamajame žody suktuviniškas pasakė, kad socialdemokratų kova su komunistais nebuvo bergėdžia—ji padėjo dar laisvajam pasauliui komunistų orizontą pažinti ir tuo sumažinti jo pavojų. Kova ne pasibaigė, bet tik prasidėjo ir ia reikia tęsti. Ypač Amerikai reikia dar aiškinti, kad Chruščiovo "taikus sambūvis" yra erвна apgaule, pastangos Vakarų užmigdinti, o pačiam tuo metu karo pabėgas sustiprinti. Komunistai tesuagranta tik jėgą ir tik jos tebių. Vakarai turi būti taip ausieklavę, tokie storus, kad komunistai negalėtų dristi nė pagalvoti juos pulti. Tik prieš kariską jėgą Kremlius tenulenks savo galvą.

2-tis

NORWOOD, MASS.

Iš mes minėjome Lietuvos Nepriklausomybę

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 43 m. sukakties norwoodiečiai gražiai paminėjo vasario 26 d. parapijos salėje. Minėjimą rūsos komisija, sudaryta iš vietos ALTo ir ALRK Federacijos skyrių. Priimta ir pasiūsta rezoliucija aukšties JAV valdžios pareigūnams.

Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta \$210, kurie visi pasiūsti Amerikos Lietuvių Tarybos centrui.

Ragina kongresmonus

Norwoodo ALTo skvrius parašė ir pasiuntė 45 laiškus JAV senatoriams ir kongresmonams prašydamas juos balsuoti už senatoriaus Kuchel ir kongresmono Linscomb įneštą rezoliuciją i kongresą.

Ir kitu vietovių lietuvių turėtų rašyti laiškus senato ir atstovų rūmų užsienio reikalų komisijai nariams, kad jie ko greičiau rezoliuciją apsvastyti ir duotų jai tolimesnį eigą.

ALTo skyrius rengia pietus

ALTo skyrius per Atvelykį, balandžio 9 d. 2 val. p. p. Lietuvių salėje (St. George St.) rengia pietus, kurių pelnas eis ALTo veiklai paremti. Visi kviečiami dalyvauti. **Bronis Kovas**

MASSACHUSETTS VALSTIJOJE

BROCKTON, MASS.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo 43 metų sukakties paminėjimas įvyko vasario 19 d. Minėjimą rengė Brocktono Lietuvių Taryba.

Minėjimas vyko Lietuvių Franklin klubo gražiai dekoruotoj salėj, jį atidarė ir jam vadovavo Brocktono Lietuvių Tarybos sekretorius Bronius Burba. JAV himną giedojo muz. J. Gaidelio vadovaujamas mišrus choras iš Bostono. Atsistojimu buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Taip pat buvo pristatyti Brocktone gyvenantieji laisvės kovų dalyviai-savanoriai: K. Cirbulėnas, Janonis, Bobkaitis, Žilinskas, Eikinas ir Mandeikis.

Minėjime kalbėjo Brocktono L. Tarybos prim. K. Jurgeliūnas, miesto majoras Ellershow, Bendruomenės pirm. Ludonienė, Šaulių Sąjungos centro valdybos pirm. A. Mantautas.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą skaitė V. Senuta. Minėjimo metu salėje Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta \$504. Daugiausia aukojo J. Varnas—\$25, Suziedėlis—\$15.

Minėjime priimta svarbi rezoliucija, kuria anglų kalba perskaitė stud. S. Senuta. Rezoliucija siunčiama JAV prezidentui, valstybės sekretoriui ir JAV atstovų rūmams.

Menine programos dalį pradėjo Brocktono moksleivių ateitininkų taut. šokių grupė, kuri pašoko kelvėli, šustą ir lenciūgėlį. Šokiams vadovavo Kucinienė. Po to kalbėjo Lietuvos Laisvės Komiteto narvis iš New Yorko Kipras Bielinis. Svečias kalbėjo įdomiai. Minėjimo dalyviai svečio kalba buvo patenkinti.

Minėjimo pabaigai Brocktono mišrus choras, vadovaujamas kamp. J. Gaidelio, padainavo septynias dainas. Visi žavėjosi sudainuotomis dainomis.

Minėjimas baigtas tautos himnu.

Vasario 16-ją minėjo šauliai

Martyno Jankaus vardo šaulių kuopa vasario 16 d. Grūšu bute atskirai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės dieną ir atšventė kuopos 3-jų metų sukaktuves. Minėjime dalyvavo nemažas skaičius kuopos narių ir svečių. Minėjimui vadovavo kuopos pirmininkė Mantautienė. Kalbėjo kn. narvis Mandeikis. Surinkta aukų Lietuvos laisvinimo reikalams \$70. Minėjimas baigtas tautos himnu. Po to malonūs šeiminkai susirinkusius navaišino kava su pyragaičiais.

Sandariečiai dosnūs Lietuvos reikalams

Sandaros 24 kp. vasario 26 d. kuopos salėje suruošė savo tradicinį Vasario 16 d. dienos minėjimą ir pietus. Vadovavo K. Jurgeliūnas. Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, kalbėti buvo pakviestas vietos L. Tarybos

sekretorius Bronius Burba.

Parengime dalyvavo ir Brocktono policijos vadas su žmona ir miesto tarybos narys Moncevičius, kuris pasakė ir sveikinimo žodį. Šio minėjimo metu surinkta aukų \$122. Sandaros kp. jau anksčiau paaukojo šimtą dolerių. Viso sandariečiai paaukojo \$222.

Po minėjimo klubo pirmininkas K. Jurgeliūnas visus kuopos narius ir svečius pakvietė pietų, kuriuos pagamino žinomos šeiminkės Gofensienė, Eikiniene, Drevinskiene. Dalyvius vaišino ir tiems gražiai patarnavo Praskienė, Cirbulienė, Jurgeliūnienė ir Šablevičienė.

Parengimą suorganizavo sandariečiai K. Cirbulėnas, Gofensas ir Šekys.

Parengimų kuopos nariai buvo patenkinti.

LAWRENCE, MASS.

Buvo ALTO posėdis

Kovo 12 d. buvo ALTO skyriaus posėdis, kuriame išklausti pranešimai apie Nepriklausomybės sukakties minėjimą, finansus ir tartasi ateities darbų reikalu. ALTO centrui pasiūsta 125 doleriai.

Prezidiumas paliktas tas pats: Pirm. John A. Stundza, vicepirm. Julius Pieslak, sekr. M. Stonie, izd. E. Petkevičius.

Mirė net keli lietuviai

Kovo 3 d. mirė Kristina Dagytė-Šatienė. Lawrence išgyveno 50 metų, dirbusi audykloje. Bellevue kapinėse su ja jautriu žodžiu atsisveikino Matthew Stonie.

Liko liūdinti sesuo Nellie Motejūnienė, kuriai čia reikiame gilia užuojautą, o velioniui lai būna lengva ilsėtis Dėdės Samo žemėje.

Kovo 5 d. Clover Hill ligoninėje mirė Mikolas Amšiejus, gimes Riečelju kaime, Lawrence išgyvenęs 55 metus. Liko liūdinti žmona Karolina Laliūtė-Amšiejienė.

Velionis priklausė Tautinei parapijai ir nemažai jai dirbo, jis per keliolika metų buvo Tautinės parapijos parko ir kapinių šeimininkas. Jis Tautinėse kapinėse ir palaidotas. Velionis buvo senas Kelivio skaitytojas.

Ilsėkis, Mikolai, ramiai lietuvių kapinėse.

Be jau minėtų mirė Alice Sraviskaitė—Makaravičienė, gimusi Barzdūnu kaime, Lawrence išgyvenusi 50 metų. Paliko liūdinti seser. Iozefina Pauliukaitienė.

Mirė Morta Kazlauskienė, 80 metų amžiaus, Lawrence išgyvenusi 50 metų, paliko liūdinti vva James Kazlauskas, palaidota Tautinėse kapinėse, ir mirė Annie S. Dvleski, palikusi liūdinti dukterį W. P. Shehalia (Methuen), palaidota St. Patrick kapinėse, Lowell, Mass.

Serga N. Šlakienė

Sunkiai serga Nellie Šlakienė, ūkininkė, SLA 41 kp. ir šv. Onos Draugijos narė.

M. Stonie

Iš Pavergtos Lietuvos

**Prūseikos stiliaus
kailiamainio susirūpinimas**

Amerikos lietuviai žino kailio mainymo meistrę Leoną Prūseiką. Kitas toks yra Lietuvoje — „akademikas“ Juozas Žiugžda. Iš Lietuvos ateinančiomis žiniomis tikrieji lietuviai Žiugždos labiau-iai neapkenčia už jo biau-rių pataikavimą Maskvai.

Jo keliaklūpsčiavimo prieš „vyresnįjį brolį“ — rusą pavyzdžių būtų galima drobulės prirašyti, bet čia tik priminsime, ką jis rašė Vilniuje leidžiamoj „Tiesoj“ kovo 4 d. Ten išspausdintame straipsnyje „Apie tradicijas, tikras ir tariamas“ jis užpuolė Mokslinę Restauracinę Gamybinę Dirbtuvę, kuri sudarė senovės paminklų, kuriuos reikia apsaugoti, sąrašą, nes tame sąrašė esą vienuolynų, bažnyčių, dvarų rūmų, pilių. Jis sako:

„Sakysim, kokią ypatingą istorinę ir meninę vertę turi Biržų pilies griuvėsiai?“

Žiugžda laiko dideliu nusikaltimu, kad LTSR Architektūros Paminklų Apsaugos inspekcija savo metrašcio antrajame tome „kažkokių tiesiog nesuprantamų rūpestingumu stengiasi suregistruoti visus rašinėlius Lietuvos architektūrinių paminklų, ypač bažnyčių tematika, paskelbtus buržuazinių nacionalistų spaudoje JAV ir kt., o taip pat Vakarų Vokietijoje leidžiamuose revansistiniuose leidiniuose. Tokia objektyvinė antimokslinių leidinių reklama nieku negali būti pateisinta.“

J. Žiugžda šaukia „kovoti prieš bet kokios buržuazinės ideologijos, reakcinių buržuazinių tradicijų atgyvenų pasireiškimus literatūroje, mene, moksle, buitėje.“

**Apdovanojo medicinos
darbuotojus**

Kauno medicinos instituto fakultetinės terapijos katedros vedėjui dr. prof. Juozui Kupčinskiui suteiktas nusipelnusio mokslo veikėjo garbės vardas, o Šiaulių ligoninės vidaus ligų skyriaus vedėjui gyd. Jonui Nainui nusipelnusio gydymo garbės vardas. Kelios dešimtys gydytojų ir kitų medicinos darbuotojų gavo garbės raštus.

**„Rinkejai balsavo
vieningai“**

Taip skelbia Vilniuje leidžiama „Tiesa“, pranešdama apie kovo 5 d. buvusius „rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių darbo žmonių deputatų tarybų“ rinkimus. Kaip kitaip ir galėjo būti, jei viską nusprendžia komunistų partija — kas turi būti išrinktas ir kiek rinkėjų turi balsuoti. Todėl ten visuomet balsuoja beveik visi turintieji teisę, ir dabar skelbiama, kad balsavo 99,76 — 99,96 %, ir, žinoma, „rinkejai vieningai balsavo už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus“, nes kitokių ir nebuvo.

Viso labo išrinkta 32,831 „deputatas“, iš jų 12,264 moterys, partijos narių tik 12,061, nes jų tarpe nėra pakankamai tinkamų žmonių, todėl partija parenka tokius „nepartinius“, kuriems gali komanduoti.

Sužadė tris žmones

Vilniuje nuteisti ir sužadėti 3 buvę policijos pareigūnai, kaltinami masinių žmonių žudymu vokiečių okupacijos metu: Alfonsas Nikštaitis, Bernardas Skliutas ir Stasys Petrauskas.

Dujotiekis pasiekė Vilnių

(E) Dujotiekis Dašava-Vilnius pastatytas jau iki Vilniaus miesto ribų ir pasiekė Vilniaus-Kauno plentą. Pirmiausiai dujotiekis bus prijungtas prie šiluminės elektrinės. Bet pasirošimai dujotiekį sujungti su miesto įmonėmis ir kitais vartotojais esą tiek atsilikę, kad dar ilgai truks, kol Vilniuje žymiau pasireikš Ukrainos dujos.

**Nusipelnusį komunistą
sunku iš vadovybės išimti**

(E) Maskvos „Pravdoje“ ir Vilniaus „Tiesoje“ buvo atspausdinti aštrūs priekaištai Joniškių rajono vykdomo komiteto pirmininkui Variakojui. Jis, girdi, kartu su rajono partijos pirmuoju sekretoriumi Kateiva, bendrai veidkamas, užsiiminėjęs plačia tarpkolchozine ir tarprajonine prekyba ir tik joms doka išpildę ir viršiję nustatytas gamybos ir prievolių normas. Prievoles išpildyti jis supirkinėdavęs gyvulius ir produktus per tarpininkus, kurie taip pat gerai uždirbdavę. Platus prekybiniai ryšiai Variakojui nuvedavo iki Rygos, Gomselio ir kitų tolimų miestų. Už trąšas, kurios buvo reikalingos jo vadovaujamo rajono derliui pakelti, jis išsiuntęs į Dnieprodzeržinską trejetą traktorių ir autotrojekabą. Į Rygą mainams siųsdavęs bulves ir statybines medžiagas, kurios buvo skirtos kolchozininkų namams. Kai jo ir partijos rajoninio vado „prekybinė veikla“ per daug pagarsėjo ir skundai atsidūrė net centrinėse istaigose Vilniuje, respublikinis kp centro komitetas parašė apie Variakojį tokią atestaciją: „Variakojis — nusipelnęs žmogus, ilgą laiką buvo vadovaujant darbe, Lietuvos kp ck narvis ir respublikinės Aukščiausios tarybos deputatas. Nepatogu jį griežtai nubausiti.“ Variakojui buvo pasiūlyta atsistatydinti, ką jis ir padarė. Gi jo bendrininkas Kateiva, ek atstovo Šumausko rekomendacija, vėl buvo išrinktas partijos rajono pirmuoju sekretoriumi...

**SVEICARAS MOKOSI
LIETUVIŲ KALBOS**

Šveicarijos universitete gavęs doktoratą Jan P. Locher atvyko į Philadelphiaus universitetą pas prof. A. Salį ir prof. A. Senną lietuvių kalbos studijuoti.

O kiek mūsų tautos žmonių išsizada savos kalbos ir gėdinasi ja net savųjų tarpe kalbėti?

**ADMINISTRACIJOS
PRAŠYMAS**

„Keleivio“ administracija prašo mielųjų skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį.

STEPONAS KAIRYS

Prof. St. Kairys stiprėja

Kovo 11 d. turėjau progos kartu su adv. S. Briedžiu ir J. Pakalka aplankyti prof. Steponą Kairį, kuris po operacijos šiuo metu yra sanatorijoje netoli New Yorko (Villa Mon Repos, P. O. Box 85, Smithtown, L. I., N. Y.).

Tą vietą pasiekėme automobiliu per pusantrą valandos. Nedidelė, jauki sanatorija, pakili vieta, aplinkui daug medžių. Kai sužaliuos, čia bus tikrai gražu. Sanatorijos vedėjas vokiečių, tvarkingas, malonus. Toks pavyzdys išpušis. Veliau ir profesorius sakė esąs jį labai patenkintas.

Siūpų išpušį padarė, kai pamaciau draugą Steponą judomąjį kėdę, šeimininko atstumiama. Buvau įpratęs jį matyti judrų, mėgstantį daug judėti net ir prieš pat paskutinįjį susirgimą. O čia jis kito vežamas!...

Šiaip, maniau jį rasiąs labiau suvargusį, negu iš tikrųjų pamaciau. Vis dar tos pačios gyvos gilos jo akys, tas pats šviesus, neramus, nenustojantis ir dabar viskuo domėtis protas!

—Jaučiu, kad stiprėju, tik ne taip greitai kaip norėčiau. Pasigendu judėjimo stokos, per daug ilgai gaunu būti lovoje. Gydytojai sako, kad dabar protezai taip išbulinti, kad ir man nebūsią bėdos, tik reikią palaikyti, — kalbėjo drg. Steponas ramindamas save ir mus.

—Gydytojai leidžia man dirbti, tik nepersidirbti, — tęsė jis toliau.

—O ką jau čia dirbi? — tyčia provokuoju, nes iš Kipro Bielinio buvau patyręs, kad jis tęsia savo atsiminimus.

—Dirbu. O kad tas pasakymas nebūtų tušti žodžiai, štai prašau pažiūrėti, — ir pakišo ant stalo gulėjusį storą sąsiuvinį.

Jį pasklaidžiau, šį tą paskaiciau. Vis ta pačia smulkiusia, gražiausia „inžinieriška“ rašysena prirašyta daug puslapių. Šiuo metu jis rašo apie Vilnių tais metais, kada jis jame dirbo. O dirbo jis jame gana ilgai ir labai įdomiais laikais, todėl jo atsiminimai turės būti ypatingai vertingi.

Drg. Steponas Kairys prieš susirgdamas jau spėjo beveik baigti antrąjį atsiminimų tomą, bet nespėjo mašinėle perrašyti. Dabar tas atlikta, jį yra, rodos, 350 puslapių. Drg. Steponas dabar nori papildyti

kur ko trūksta. Džiaugėmės mes ir, be abejonės, džiaugiasi ir jis pats, kad gali rašyti, kad nesijaučia tuščiai laiką leidžiantis. Tokiam darbščiam žmogui kaip drg. Steponui Kairiui būti be darbo net ir tokiame amžiuje būtų nepasakyta kancija.

Jis čia nesijaučia labai vienišas. Turi kitą „kompaniją“, su kuriuo gali vokiškai susikalbėti, jį dažnai aplanko Kipras Bielinis, J. Petniūnas, Lapienė ir kt., senieji buvę ir prof. J. Puzinas iš Philadelphiaus.

Ko iš lankytojų nesužino apie platųjį pasaulį, tą randa Keleivyje, kituose lietuviškuose laikraščiuose ir vokiečių dienraščiuose, kuris jam lengviausia skaityti.

Mums atsivėsinant drg. Steponas susijaudinęs kalbėjo, kad nesitikięjęs esant tiek daug gerų žmonių, kurie jį dabar atsimena ir stengiasi padėti medžiaginiuose reikaluose.

Laikas tokiais atvejais bėga greitai. Ir mes negalėjome būti, kiek norėjome, nes būtume per daug ligonį privarginę: palinkėję savo ir kitų draugų vardu spartesniais žingsniais stiprėti, grįžome į New Yorką.

J. Vanagas

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovą savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio „Lietuvė budo“, kaina \$5.50

Kipro Bielinio „Dienojant“, kaina \$6.00.

Kipro Bielinio „Penktieji metai“, kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje: 636 Broadway, Boston 27, Mass.

ZALGIRIO MŪSIS

„Keleivis“ išleido istorijos daktarės Vandos Sruogienės parašytą 24 pusl. knygelę „Zalgirio mūšis“. Neturintieji laiko storų knygų apie tą Lietuvos istorijos svarbų įvykį skaityti šioj knygelėj ras tą, ką kiekvienas turėtų žinoti. Knygelės kaina 50 centų.

Lietuviškas anglų kalba žodynas, paruošė Vilijus Peteraitis, 58c puslapių, kaina \$7.00.

KANADOS NAUJIENOS

TORONTO, ONT.

Apsikrečiame bloga liga

Nėra paslaptis, kad mūsų kultūriniai parengimai — didesnio masto koncertas, vaidinimai ir t. t. — vis retesnis sveikas, nes į juos nesusirenka pakankamas skaičius išlaidoms sumokėti, nors jie būtų rengiami švietimo, labdarybės ar kuriam kitam visuomeniniam reikalui.

Daugiau publikos sutraukia maskaradai su šokiais, trumpa meninė programėlė su šokiais ir tai geroje puošnioje salėje ir tik, jei ir tuose parengimuose yra vaizdinami ar gali vaizdinti svaiginamas gerimas. Ponios juose demonstruoja suknes, gražiai išlinkusias figuras, grakščius žingsnius. Ponai aptarnauja stalus linksmybių elegyru. Senesnių laikų parengimams sudiev! Ką aš ten veiksiu.

Zinoma, ne visa mūsų Toronto lietuvių kolonijos publika tokia. Yra dalis lietuvių, kurie neša visą sunkiausią našą: aukoja, lanko parengimus ar jie gražioje salėje ar paprastoje, ar yra stiprių gerimų ar nėra, lanko susirinkimus, perka ir skaito knygas ir laikraščius, moka solidarumo mokesnį Bendruomenei ir t. t. Bet tokių yra mažesnioji dalis ir ji vis mažėja. Jau Bendruomenė nepajėgia sudaryti valdybų.

Kodėl Toronto yra ne taip, kaip prieš 12-13 metų? Kas kaltas? Man atrodo, kad čia yra kalta mūsų sviesuomenė, vadinamoji inteligentija, jos dauguma. Yra atskiri sviesuomenininkų-inteligentų, kuriems negalima nieko prikišti. Bet jų yra mažai.

Pavyzdžiai, yra susiorganizavę mūsų inžinieriai ir architektai ir savo profesijos organizacija. Jie su savo parengimais eina į vidurmesčio puošnius ir garsius

**JEI DAUGIAU TOKIŲ
BŪTŲ**

P. Vosylius, gyvenantis Kanados tolimoj British Columbia provincijoje, mokėdamas prenumeratą, apdovanodamas ir Maiklį, užsisakę knygų daugiau ne už 30 dolerių. Jo biblioteka dabar padidės šitokiomis vertingomis knygomis: Altorio šešėly (Putino), Žemė dega (Savicko), Dienojant, 1905 metai (abi Bielinio) ir kitomis.

Mūsų bendradarbis Urugvajuje M. Krasinskas atsiuntė \$5, kuriuos gavo iš A. Sarulio. A. Sarulis yra senas Keleivio skaitytojas. Urugvajuje \$4 prenumeratai nėra taip lengva sukrapstyti paprastam darbo žmogui, bet A. Sarulis visuomet laiku savo prenumeratą sumoka ir dar pridėda „magaryčių.“

Jei daug mūsų tarpe būtų P. Vosylių — knygų leidyklos nesiskųstų, kad knygos neina, o A. Saruliai tai mūsų spaudoje ramsčiai.

**TURIME LIETUVOS
ISTORIĄ**

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl. kaina \$12. Kainą pakėle leidėjai.

CHICAGO, ILL.

**Lietuvių teisininkų
atsisaukimas**

Amerikos Lietuvių Advokatų ir Teisininkų organizacija plačiai išsiuntinėjo savo atsisaukimą jaunimą tvirkinančios televizijos reikalui.

**Bendruomenės rinkimų
komisijos**

Lietuvių Bendruomenės Tarybos vyriausioji rinkimų komisija sudaryta iš pirm. R. Skipičio ir narių: K. Drangelio, M. Mackevičiaus, J. Našliūno, J. Talašo, ir B. Vitkaus.

Chicago Apygardos komisija sudaro: pirm. S. Šiaučūnas, (2511 W 69th St., tel. HE 4-2139) ir nariai: K. Januška, J. Vilkas, Z. Dailidka, E. Vilimaitis, ir S. Daunys.

**Mirė Margučio
redaktorius**

Kovo 14 d. Central Community ligoninėje nuo širdies smūgio mirė „Margučio“ žurnalo redaktorius ir Vagnagaitienės vadovaujamo radijo programos politinių žinių komentatorius, teisių daktaras Bronius Dirmeikis.

Velionis gimė 1910 m. Kražiuose, Lietuvoje kurį laiką buvo valdinio laikraščio „Lietuvos Aidas“ vyr. redaktorius. Jis buvo vienas smarkiausių tautininkų. Kadangi jis labai puldavo Amerikos Lietuvių Tarybą, tai ir komunistų „Vilnis“ jį mirusį palankiai paminėjo.

**LENKAI ATLYGINS UŽ
NUSAVINTĄ TURTĄ**

Pagal 1960 m. liepos 16 d. sutartį tarp Lenkijos ir JAV Lenkija pasizadėjo per 20 metų sumokėti JAV piliečiams už jų nusavintą turtą Lenkijoje 40 milijonų dolerių.

Suinteresuoti asmenys savo reikalavimus turi pareikšti iki šių metų rugsėjo 30 d. šiuo adresu: Foreign Claims Settlement Commission, Washington 25, D. C.

**Pakalbinkim draugie ir
kaimynus užsakyti „Keleivį“**

Kaina metams tik \$4.

AKVARIUME IR ZOOLOGIJOS SODE

Virsų Miami, Fla., akvariume nufotografuotos dvi grouper (groper) giminės žuvis. Viena, priešakinė, turi apsigimusį snukį ir atrodo nepatenkinta gyvenimu ar ant ko tai supykusi. Apačioj Shessington Anglijoj zoologinio sodo meška rengiasi miegoti po ilgos ubagavimo dienos, kai ji prasinėjo iš lankytojų visokių skanėstų ir dabar soti tik miegučio benori.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Labai diena, tėve! Ar jau nebepyksti ant manęs?

—Maiki, aš gero notūro žmogus: greitai supykstu, ale greitai ir vėl atsilaidžiu.

—Ar matei airių šv. Patrick'o parodą pereiną savaitę?

—Jes, mačiau. Daug buvo girtų.

—Tas suprantama, tėve.

—O kodėl suprantama?

—Todėl, kad tą dieną jie mėgstą pasilinksminėti.

—Nu, tai kodėl mes nesilinksminam? Juk ir mūsų tauta turi savo šventųjų.

—Kvartą morčiaus buvo švento Kazimiero diena, o betgi nebuvo jokių iškilnių. Ne daug kas ir pasigėrė.

—Bet tas Kazimieras nebuvo mūsų tautietis, tėve.

—Jis buvo lenkų karalaitis ir nepadarė Lietuvai nieko gero.

—O ką Patrikas padarė airiams?

—Jie tiki, tėve, kad jis išvijo gyvates iš Airijos. Sakoma, kai jis išėjo girion paslinkauti, tai per 40 dienų varnos jam tiek įkūrėjo, kad supykęs jis visas gyvates suvarė į jūrą.

—O kaip jis galėjo tą padaryti?

—Manęs neklausk, tėve, nes ir aš pats norėčiau žinoti.

—Nu, tai mūsų Kazimieras yra geresnis patonas, ba jis gyvatių iš Lietuvos nevarė. Jis padarė iš jų geros liekardystės. Jeigu per šv. Kazimierą sugausi gyvatę ir užpilsi ją šnapsu, tai pamačys nuo bet kokios kvarabos. Nesijuk, Maiki, gyvatinė yra pamačlyva gyduolė.

—O aš manau, tėve, kad būtų buvę daug geriau, jeigu jis būtų Lietuvą visiškai nuo gyvatių apvalęs.

—Bet aš, Maiki, norėčiau daugiau žinoti apie airių Patriką. Kas jis buvo per vienas ir kada jis gyveno.

—Apie jį, tėve, yra visokių žinių. Jo gyvenimą tyrinėjo ne vienas mokslininkas ir beveik kiekvienas kitaip apie jį mano. Kai kas sako, kad tokio asmens iš viso nebuvo, kad tas Airijos šventasis yra niekas daugiau, kaip tik pasaka. Iš esamų padavimų ir legendų mokslininkas Bury bandė Patriką atkurti ir pamatė, kad

aiškių žinių apie jo gimimą nėra. Tačiau jeigu Patrickas

iš tikrųjų yra gyvenęs, tai jis galėjo būti gimęs apie 387 metus po Kristaus. Senesni padavimai sako, kad jis vadinosi ne Patrick, bet

Sucat. Dar kitur jis vadinamas Cathridge. Spėjama, kad iš to buvo padarytas Patrick.

—Nu, o kokių spasabų jis pasidarė tokiu dideliu šventuoju?

—Cia būtų ilga istorija, ir tėvui nusibostų klausytis.

—Tai pasakyk nors trumpai.

—Padavimai teigia, tėve, kad mažas būdamas jis buvo paimtas vergijon ir turėjo ganyti avis pas turtingą avių apgintoją. Avis jam begarant, jį pagrobė viena plėšikų gauja. Jis tada buvęs 16 metų amžiaus. Jų nelaisvėje jis išbuvęs 6 metus. Tuomet per miegą jam pasirodęs angelas ir liepęs bėgti iš tos nelaisvės.

—Tai jis buvo geras katalikas, ar ne?

—Ne, tėve, airiai tada buvo stabmeldžiai.

—Nu, tai kaipgi tokiame galėjo pasirodyti anjalu?

—Tėve, be angelo nebūtų stebuklo, o be stebuklo nebūtų šventojo Patrick'o. Todėl buvo sugalvotas angelas. Bet tai buvo jau vėlesniais laikais, kai airiai buvo priėmę krikštą.

—Ohrat, sakyk toliau.

—Pabėgęs nuo plėšikų gaujos, Patrick'as atsidūrė pajūry, kur stovėjo šunų pirklių laivas. Su tais pirkliais jis nuplaukė į Prancūzijos pakraštį ir tenai visi jie išlipo.

—Džiusta minut, Maik. Tu sakai, kad pirmą jis buvo vergijon, o paskui 6 metus išbuvo plėšikų nelaisvėje. Tai pinigų jis negalėjo turėti.

—Turbūt ir neturėjo.

—Nu, tai kaipgi jis dabar galėjo be pinigų Prancūzijoje nuplaukti?

—Tai yra švento žmogaus paslaptis, tėve, kurios tikintieji nenori žinoti.

—Gera, o ką jie darė iš to šunų laivo išlipę?

—Tas kraštas buvo dar labai mažai apgyventas ir, išlipę iš laivo, jie klaidžiojo dykumoje istis mėnesi,

tėve.

—O ką jie tokioj pusty-
nioj valgė?

—Aš to nežinau, tėve.

Padavimai sako, kad Patrick'as vėliau nuo tų pirklių atsiskyrė ir įstojo vienuolynan. Po kelių metų jis sugrįžo Anglijon ir sugalvojo vykkti Airijon su misijomis.

Per sapną atėjo pas jį kažkoks vyras ir padavė lais-
ką, kurios pradžioje buvo pa-
sakyta: "Airių balsas šaukia." Ir jis išgirdęs balsą iš

Airijos girios: "Mes šaukiames į tave, šventasis jaunuoli, ateik ir būk tarpe mūsų."

—Sakai, būdamas Angli-
joj jis girdėjo balsą Airijos girioje?

—Cia, tėve, kitas stebuklas. Aš, žinoma, netikiu tokiais dalykais, bet tėvas turėtų tikėti, nes be stebuklų nebūtų šventųjų.

—Okei, Maik, varyk toliau.

—Išgirdęs tokį balsą, Patrick'as vėl sugrįžo Prancūzijon, buvo išventintas ir kunigus, ir tada grįžo Airijon krikščionybės skelbti giriose gyvenantiems airiam.

Jis statė jiems bažnyčias, vienuolynus ir platinio krikščionybę.

—Maiki, aš negaliu su-
prasti, kaip jis galėjo statyti bažnyčias ir klioštorius neturėdamas pinigų? Juk jis niekur nedirbo ir neturėjo jokio biznio užsidėjęs.

Jis užaugo vergijon, paskui buvo plėšikų nelaisvėje, taigi jis turėjo būti plikas kaip tilvikas, o bažnyčiai pastatyti juk reikia krūvos pinigų. Be to, jis nuolat važinėjo tarp Anglijos, Prancūzijos ir Airijos. Iš ko jis tas keliones apmokėjo, a?

—Tėve, nekelk tokių klausimų, nes turėsi spavietotib. Juk matai, kad tai stebuklai, o stebuklais remiasi visos dievobaimingųjų tikėjimas.

—Nu, jeigu jau taip, tai aš pasakysiu Amen, ir dac ol.

KODĖL ŽYDAI TURTINGESNI?

Visokių šito klausimo aiškinimų esu girdėjęs, bet nebuvau girdėjęs tokio, kokią tėvė mokyta mariojūnų dienuolis kun. P. P. Činikas.

Jis "Kristaus Karaliaus laivo" Nr 8, ragindamas "atiduoti Dievui ir Bažnyčiai" savo pajamų dešimtąją dalį, rašo:

"...mes katalikai esame iame reikale labiausiai atsilikę. Daugelis žydų ir keleta protestončių sektų būtinai reikalauja dešimtinės iš savo žmonių. Mormonai reikalauja, kad jaunimas net du savo jaunystės metus pašvestų bažnyčiai prieš pradėdant uždarbiavimo metus pasaulyje.

"Dėl to, beveik galima sakyti, yra daugiau turtingųjų protestončių ir žydų pasaulyje negu katalikų."

Taigi, norite būti turtingesni, daugiau duokite savo klebonams.

Man dabar paaiškėjo ir kitas klausimas: Kodėl bažnyčia visur ir visuomet palaikė turtinguosius.

K. Kas

Geras augalų mėgėjas gali pažinti iki tukstanties augalų, o kai kurie augalų žinovai pažįsta iki 5,000 augalų. O viso yra žinoma virš 4,000,000 augalų ir vis surandama naujų.

Pakalbinkim draugie ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams tik \$4.

Šitoks paminklas yra pastatytas dr. Jonui Šliūpai Chicago Lietuvos Tautinėse Kapinėse.

Daktaras Jonas Šliūpas

S. MICHELSONAS

(Tęsinys)

Idomu būdavo klausytis, kurie dar prieš Kristų gyveno Mažosios Azijos. Jo mąnymu, lietuvius su hititais sątautos kėlius. Jis visur matydavo mūsų bočių paliktų pėdsakų.

Bostono lietuviai kartą pasikvietė jį pasakyti "prakalbą." Kad ir atšalęs nuo jų, vis dėlto kvietimą jis priėmė ir atvažiavęs pasakė smarkią kalbą prieš "Romos agentus." Vakariui pasibaišus, dr. F. Matulaitis ir šių žodžių autorius nusivėžė jį viesbutin vakarienės. Šliūpas užsisakė steiko, bet pridūrė: "Su cibuliais!" Patarnautojas išvertė akis: "What does that mean?"

Šliūpas paaiškino jam angliškai, kartu pastebėdamas, kad jis, viesbutio patarnautojas, turėtų mokyti lietuviškai, nes lietuvių kalba esanti seniausia ir gražiausia.

Patarnautojas šyptelėjo ir nuėjo, o Šliūpas pradėjo šią temą vystyti toliau.—Iš tikrųjų, kur mūsų kalbos nerasi?—kalbėjo jisai. Štai, sako, Balkanų pusiasalyje yra kalnuota sritis Trakija. Ar tai ne lietuviškas vardas? Juk ir Vilniaus krašte turime Trakus. Čia esą aišku kaip ant delno: palikę Trakiją Balkanų pusiasalyje mūsų broliai pastatė Trakus Lietuvoje.

Pagaliam, juk ir patys Balkanai lietuviškas žodis.—Balti kalnai! Kaip žinote, —sakė Šliūpas,—tų kalnų viršūnėse žiemą ir vasarą baltuoja sniegas, dėlto lietuviai ir pavadinę juos Baltkalniais. Tai esąs tikras įrolymas, kad mūsų tauta yra terai gyvenusi. Na, o kas yra Karpatai? Irgi lietuviškas vardas.—Karpuočiai! Mat, kai žiūri iš tolo, tie kalnai atrodo kaip milžiniškos karpės, iškilusios ant žemės kupros. Dėlto lietuviai ir praminę juos Karpuočiais, tik slavai tą vardą iškraipė, padarydami Karpatus.

Išgilinęs į lietuvių senovę, Šliūpas pareiškė noro paieškoti viešojo Bostono bibliotekoj žinių apie hititus,

kurie dar prieš Kristų gyveno Mažosios Azijos. Jo mąnymu, lietuvius su hititais sątautos kėlius. Jis visur matydavo mūsų bočių paliktų pėdsakų.

Bostono lietuviai kartą pasikvietė jį pasakyti "prakalbą." Kad ir atšalęs nuo jų, vis dėlto kvietimą jis priėmė ir atvažiavęs pasakė smarkią kalbą prieš "Romos agentus." Vakariui pasibaišus, dr. F. Matulaitis ir šių žodžių autorius nusivėžė jį viesbutin vakarienės. Šliūpas užsisakė steiko, bet pridūrė: "Su cibuliais!" Patarnautojas išvertė akis: "What does that mean?"

Šliūpas paaiškino jam angliškai, kartu pastebėdamas, kad jis, viesbutio patarnautojas, turėtų mokyti lietuviškai, nes lietuvių kalba esanti seniausia ir gražiausia.

Patarnautojas šyptelėjo ir nuėjo, o Šliūpas pradėjo šią temą vystyti toliau.—Iš tikrųjų, kur mūsų kalbos nerasi?—kalbėjo jisai. Štai, sako, Balkanų pusiasalyje yra kalnuota sritis Trakija. Ar tai ne lietuviškas vardas? Juk ir Vilniaus krašte turime Trakus. Čia esą aišku kaip ant delno: palikę Trakiją Balkanų pusiasalyje mūsų broliai pastatė Trakus Lietuvoje.

Pagaliam, juk ir patys Balkanai lietuviškas žodis.—Balti kalnai! Kaip žinote, —sakė Šliūpas,—tų kalnų viršūnėse žiemą ir vasarą baltuoja sniegas, dėlto lietuviai ir pavadinę juos Baltkalniais. Tai esąs tikras įrolymas, kad mūsų tauta yra terai gyvenusi. Na, o kas yra Karpatai? Irgi lietuviškas vardas.—Karpuočiai! Mat, kai žiūri iš tolo, tie kalnai atrodo kaip milžiniškos karpės, iškilusios ant žemės kupros. Dėlto lietuviai ir praminę juos Karpuočiais, tik slavai tą vardą iškraipė, padarydami Karpatus.

Išgilinęs į lietuvių senovę, Šliūpas pareiškė noro paieškoti viešojo Bostono bibliotekoj žinių apie hititus,

kurie dar prieš Kristų gyveno Mažosios Azijos. Jo mąnymu, lietuvius su hititais sątautos kėlius. Jis visur matydavo mūsų bočių paliktų pėdsakų.

Bostono lietuviai kartą pasikvietė jį pasakyti "prakalbą." Kad ir atšalęs nuo jų, vis dėlto kvietimą jis priėmė ir atvažiavęs pasakė smarkią kalbą prieš "Romos agentus." Vakariui pasibaišus, dr. F. Matulaitis ir šių žodžių autorius nusivėžė jį viesbutin vakarienės. Šliūpas užsisakė steiko, bet pridūrė: "Su cibuliais!" Patarnautojas išvertė akis: "What does that mean?"

Šliūpas paaiškino jam angliškai, kartu pastebėdamas, kad jis, viesbutio patarnautojas, turėtų mokyti lietuviškai, nes lietuvių kalba esanti seniausia ir gražiausia.

Patarnautojas šyptelėjo ir nuėjo, o Šliūpas pradėjo šią temą vystyti toliau.—Iš tikrųjų, kur mūsų kalbos nerasi?—kalbėjo jisai. Štai, sako, Balkanų pusiasalyje yra kalnuota sritis Trakija. Ar tai ne lietuviškas vardas? Juk ir Vilniaus krašte turime Trakus. Čia esą aišku kaip ant delno: palikę Trakiją Balkanų pusiasalyje mūsų broliai pastatė Trakus Lietuvoje.

Pagaliam, juk ir patys Balkanai lietuviškas žodis.—Balti kalnai! Kaip žinote, —sakė Šliūpas,—tų kalnų viršūnėse žiemą ir vasarą baltuoja sniegas, dėlto lietuviai ir pavadinę juos Baltkalniais. Tai esąs tikras įrolymas, kad mūsų tauta yra terai gyvenusi. Na, o kas yra Karpatai? Irgi lietuviškas vardas.—Karpuočiai! Mat, kai žiūri iš tolo, tie kalnai atrodo kaip milžiniškos karpės, iškilusios ant žemės kupros. Dėlto lietuviai ir praminę juos Karpuočiais, tik slavai tą vardą iškraipė, padarydami Karpatus.

Išgilinęs į lietuvių senovę, Šliūpas pareiškė noro paieškoti viešojo Bostono bibliotekoj žinių apie hititus,

kurie dar prieš Kristų gyveno Mažosios Azijos. Jo mąnymu, lietuvius su hititais sątautos kėlius. Jis visur matydavo mūsų bočių paliktų pėdsakų.

Bostono lietuviai kartą pasikvietė jį pasakyti "prakalbą." Kad ir atšalęs nuo jų, vis dėlto kvietimą jis priėmė ir atvažiavęs pasakė smarkią kalbą prieš "Romos agentus." Vakariui pasibaišus, dr. F. Matulaitis ir šių žodžių autorius nusivėžė jį viesbutin vakarienės. Šliūpas užsisakė steiko, bet pridūrė: "Su cibuliais!" Patarnautojas išvertė akis: "What does that mean?"

Šliūpas paaiškino jam angliškai, kartu pastebėdamas, kad jis, viesbutio patarnautojas, turėtų mokyti lietuviškai, nes lietuvių kalba esanti seniausia ir gražiausia.

Patarnautojas šyptelėjo ir nuėjo, o Šliūpas pradėjo šią temą vystyti toliau.—Iš tikrųjų, kur mūsų kalbos nerasi?—kalbėjo jisai. Štai, sako, Balkanų pusiasalyje yra kalnuota sritis Trakija. Ar tai ne lietuviškas vardas? Juk ir Vilniaus krašte turime Trakus. Čia esą aišku kaip ant delno: palikę Trakiją Balkanų pusiasalyje mūsų broliai pastatė Trakus Lietuvoje.

Pagaliam, juk ir patys Balkanai lietuviškas žodis.—Balti kalnai! Kaip žinote, —sakė Šliūpas,—tų kalnų viršūnėse žiemą ir vasarą baltuoja sniegas, dėlto lietuviai ir pavadinę juos Baltkalniais. Tai esąs tikras įrolymas, kad mūsų tauta yra terai gyvenusi. Na, o kas yra Karpatai? Irgi lietuviškas vardas.—Karpuočiai! Mat, kai žiūri iš tolo, tie kalnai atrodo kaip milžiniškos karpės, iškilusios ant žemės kupros. Dėlto lietuviai ir praminę juos Karpuočiais, tik slavai tą vardą iškraipė, padarydami Karpatus.

Išgilinęs į lietuvių senovę, Šliūpas pareiškė noro paieškoti viešojo Bostono bibliotekoj žinių apie hititus,

kurie dar prieš Kristų gyveno Mažosios Azijos. Jo mąnymu, lietuvius su hititais sątautos kėlius. Jis visur matydavo mūsų bočių paliktų pėdsakų.

Bostono lietuviai kartą pasikvietė jį pasakyti "prakalbą." Kad ir atšalęs nuo jų, vis dėlto kvietimą jis priėmė ir atvažiavęs pasakė smarkią kalbą prieš "Romos agentus." Vakariui pasibaišus, dr. F. Matulaitis ir šių žodžių autorius nusivėžė jį viesbutin vakarienės. Šliūpas užsisakė steiko, bet pridūrė: "Su cibuliais!" Patarnautojas išvertė akis: "What does that mean?"

Šliūpas paaiškino jam angliškai, kartu pastebėdamas, kad jis, viesbutio patarnautojas, turėtų mokyti lietuviškai, nes lietuvių kalba esanti seniausia ir gražiausia.

Patarnautojas šyptelėjo ir nuėjo, o Šliūpas pradėjo šią temą vystyti toliau.—Iš tikrųjų, kur mūsų kalbos nerasi?—kalbėjo jisai. Štai, sako, Balkanų pusiasalyje yra kalnuota sritis Trakija. Ar tai ne lietuviškas vardas? Juk ir Vilniaus krašte turime Trakus. Čia esą aišku kaip ant delno: palikę Trakiją Balkanų pusiasalyje mūsų broliai pastatė Trakus Lietuvoje.

Pagaliam, juk ir patys Balkanai lietuviškas žodis.—Balti kalnai! Kaip žinote, —sakė Šliūpas,—tų kalnų viršūnėse žiemą ir vasarą baltuoja sniegas, dėlto lietuviai ir pavadinę juos Baltkalniais. Tai esąs tikras įrolymas, kad mūsų tauta yra terai gyvenusi. Na, o kas yra Karpatai? Irgi lietuviškas vardas.—Karpuočiai! Mat, kai žiūri iš tolo, tie kalnai atrodo kaip milžiniškos karpės, iškilusios ant žemės kupros. Dėlto lietuviai ir praminę juos Karpuočiais, tik slavai tą vardą iškraipė, padarydami Karpatus.

Išgilinęs į lietuvių senovę, Šliūpas pareiškė noro paieškoti viešojo Bostono bibliotekoj žinių apie hititus,

kurie dar prieš Kristų gyveno Mažosios Azijos. Jo mąnymu, lietuvius su hititais sątautos kėlius. Jis visur matydavo mūsų bočių paliktų pėdsakų.

Bostono lietuviai kartą pasikvietė jį pasakyti "prakalbą." Kad ir atšalęs nuo jų, vis dėlto kvietimą jis priėmė ir atvažiavęs pasakė smarkią kalbą prieš "Romos agentus." Vakariui pasibaišus, dr. F. Matulaitis ir šių žodžių autorius nusivėžė jį viesbutin vakarienės. Šliūpas užsisakė steiko, bet pridūrė: "Su cibuliais!" Patarnautojas išvertė akis: "What does that mean?"

Šliūpas paaiškino jam angliškai, kartu pastebėdamas, kad jis, viesbutio patarnautojas, turėtų mokyti lietuviškai, nes lietuvių kalba esanti seniausia ir gražiausia.

Patarnautojas šyptelėjo ir nuėjo, o Šliūpas pradėjo šią temą vystyti toliau.—Iš tikrųjų, kur mūsų kalbos nerasi?—kalbėjo jisai. Štai, sako, Balkanų pusiasalyje yra kalnuota sritis Trakija. Ar tai ne lietuviškas vardas? Juk ir Vilniaus krašte turime Trakus. Čia esą aišku kaip ant delno: palikę Trakiją Balkanų pusiasalyje mūsų broliai pastatė Trakus Lietuvoje.

Pagaliam, juk ir patys Balkanai lietuviškas žodis.—Balti kalnai! Kaip žinote, —sakė Šliūpas,—tų kalnų viršūnėse žiemą ir vasarą baltuoja sniegas, dėlto lietuviai ir pavadinę juos Baltkalniais. Tai esąs tikras įrolymas, kad mūsų tauta yra terai gyvenusi. Na, o kas yra Karpatai? Irgi lietuviškas vardas.—Karpuočiai! Mat, kai žiūri iš tolo, tie kalnai atrodo kaip milžiniškos karpės, iškilusios ant žemės kupros. Dėlto lietuviai ir praminę juos Karpuočiais, tik slavai tą vardą iškraipė, padarydami Karpatus.

Išgilinęs į lietuvių senovę, Šliūpas pareiškė noro paieškoti viešojo Bostono bibliotekoj žinių apie hititus,

kurie dar prieš Kristų gyveno Mažosios Azijos. Jo mąnymu, lietuvius su hititais sątautos kėlius. Jis visur matydavo mūsų bočių paliktų pėdsakų.

Bostono lietuviai kartą pasikvietė jį pasakyti "prakalbą." Kad ir atšalęs nuo jų, vis dėlto kvietimą jis priėmė ir atvažiavęs pasakė smarkią kalbą prieš "Romos agentus." Vakariui pasibaišus, dr. F. Matulaitis ir šių žodžių autorius nusivėžė jį viesbutin vakarienės. Šliūpas užsisakė steiko, bet pridūrė: "Su cibuliais!" Patarnautojas išvertė akis: "What does that mean?"

Šliūpas paaiškino jam angliškai, kartu pastebėdamas, kad jis, viesbutio patarnautojas, turėtų mokyti lietuviškai, nes lietuvių kalba esanti seniausia ir gražiausia.

Patarnautojas šyptelėjo ir nuėjo, o Šliūpas pradėjo šią temą vystyti toliau.—Iš tikrųjų, kur mūsų kalbos nerasi?—kalbėjo jisai. Štai, sako, Balkanų pusiasalyje yra kalnuota sritis Trakija. Ar tai ne lietuviškas vardas? Juk ir Vilniaus krašte turime Trakus. Čia esą aišku kaip ant delno: palikę Trakiją Balkanų pusiasalyje mūsų broliai pastatė Trakus Lietuvoje.

Pagaliam, juk ir patys Balkanai lietuviškas žodis.—Balti kalnai! Kaip žinote, —sakė Šliūpas,—tų kalnų viršūnėse žiemą ir vasarą baltuoja sniegas, dėlto lietuviai ir pavadinę juos Baltkalniais. Tai esąs tikras įrolymas, kad mūsų tauta yra terai gyvenusi. Na, o kas yra Karpatai? Irgi lietuviškas vardas.—Karpuočiai! Mat, kai žiūri iš tolo, tie kalnai atrodo kaip milžiniškos karpės, iškilusios ant žemės kupros. Dėlto lietuviai ir praminę juos Karpuočiais, tik slavai tą vardą iškraipė, padarydami Karpatus.

Išgilinęs į lietuvių senovę, Šliūpas pareiškė noro paieškoti viešojo Bostono bibliotekoj žinių apie hititus,

ne. Ir bematant jis stėjo jai toms jo pastangoms atkakdirbti. 1919 metais jis jau liai priešinosi katalikų dvai-
organizuoja Londone Lietu-
siskija, kuri iki 1926 m. rin-
vos atstovybę ir tais pačiais
kimų kontroliavo Seimą ir
metais laikinoji vyriausybė
joks klebonams nepatinka-
paskiria jį atstovauti Lietu-
vai Rygoje. 1921 metais jis
jau darbuojasi Lietuvoje,
kur kartu su kitais sudaro
Garlaivių Bendrovę ir tuo-
jau atvyksta Amerikon pini-
gų jai rinkti.

Atsikūrusią nepriklausomą Lietuvą amerikiečiai tuomet karštai rėmė, ir neu-
runkant Šliūpas čia sutel-
kė garlaivių bendrovei 500
akcininkų, kurie sudėjo jai
\$47,000 kapitalo.

Šliūpas buvo didelis akci-
nių bendrovių steigimo Lie-
tuvojo entuziastas. Jo pas-
targomis Biržuose buvo su-
kurta prekybos bendrovė
"Agaras" ir atgaivinta tenai
spaustuvė, kurią dar prieš
karą buvo įsteigęs Martynas
Yčas su kun. Jakubėnu.

Šliūpas įdėjo į spaustuvę
savo pinigų, gavo iš Prūsų
patyrusį spaustuvininką ir
pradėjo leisti "Biržų Zi-
nias." Jis įsteigė tenai Eti-
nės Draugijos skyrių ir įsi-
jungė į Biržų banką, ku-
rio valdybą sudarė du ku-
nigai ir du daktarai; bet
dvasiškai tuojau pasitrau-
kė, nes Šliūpas viešojo savo
kalboj pasakė, kad Lietuvos
kunigai esą "dykaduoniai."

Šliūpas gerbė darbą. Tik-
tai darbas ir darbas pakels
mūsų tautą, sakydavo jisai.
Ponai, kunigai ir kitokie dy-
kaduoniai ją nustumdė, bet
sunkus žmonių darbas jai
pakels. Kūrybiniam darbui
jisai ragino ir bendroves
steigti. Kartu su savo žen-
tu M. Yču jisai įkūrė "Ne-
muno" ir "Dubysos" bend-
roves, Biržų geležinkelio
bendrovę, Lietuvos garlai-
vių bendrovę, "Eglyną,"
"Ringuvos," "Spindulio,"
"Laimės" ir kitas bendro-
ves. Anksti rytai jis eidavo
į Biržų gimnaziją, kur dėstė
higieną ir visuotinę litera-
tūrą, dienomis dirbo banke,
o vakarais rašydavo prie
kerosininės lempos.

Biržuose gyvendamas jis
turėjo seną forduką ir daž-
nai išvykdavo juo pažireti-
ti kaip gyvena ir dirba kai-
miečiai. Draugiskai su jais
pasišnekėdavo, o uo davo
naudingų patarimų, ir žmo-
nės jį labai mylėjo. Nuva-
žiudavo ir į Šiaulius, kur
veikė jo įkurta spaustuvė
"Titnagas" ir "Eitinės Kul-
tūros Draugija." Šiauliuose
buvo įsteigtos ir laisvama-
nių kapinės, kuriose yra pa-
laidota ir Amerikoje miru-
sio kun. V. Dembskio pelenai.
Lietuvoje Šliūpas atsidė-
jęs kovojo ir už civilinės
patrikacijos įvedimą. Si-

—Tikri ir Netikri šventieji,"
kuri buvo greitai išpirkta ir
niekam čia nekilo mintis
protestuoti prieš ją. Bet štai,
kai antrą jos laidą Šliūpas
išleido 1929 metais Lietu-
voje, Šiauliuose, jis bema-
tart atsidūrė Šiaulių Apy-
gardos Teisme, kaltinamas
"išniekinimu Dievo šventų-
jų" ir "katalikų tikybės įžei-
dimu." Nubaustas už tai
vieni mėnesiu kalėjimo,
Šliū

MOTERŲ SKYRIUS

BRONIUS BRIEDIS

Toks jis mano gyvenimas

(Tęsinys)

Ruduo ir medžiai šeriasi, ir lietus vis dažniau plau-na motulę žemę. O laukai dar nenuvežti, pusę derliaus nenuimta ir pūva ant laukų. Nėra darbo rankų, kurios ji sugabentų po stogu. Kolektyvinio ūkio valstiečiai neteko noro dirbti. Jiems jau vistic kur jie badauja, Sibire ar tėvynėje. Nematoma žmonės už ką vargsta. Praeitais metais jie už darbadienį gavo po 150 gramų rugių ir po tiek pat miežių, ir tie patys pelai buvo. Kone badu išgašo ir "Piliakalnio" kolchozų prievartai suvartyti gyventojai. Tiek žmonės, tiek gyvuliai vos kojas pavasarį vilko. O ar mažai raguočių per žiemą nugaišo? Ir žmonių kele-tas...

Atsilus saulutei, kolchozo vadovybė blogai suorga-nizavo sėją, o be to nebuvo ir darbo jėgų, ko pasėkoje—blogas darlius, ir tas pats derlius dabar pūva. Vargšai valstiečiai nuleido rankas ir mėgino nusigręžti nuo tos kolchoziškos bado smėklos. Jie rinko grybus, uogas iš aplinkinių miškų, melžė savo vienintelę karvę, rinko nu-sistovėjusią puodę grietinę, suko sviestą ir, atitraukę ji savo mažyliams, vėžė ar nešė turgan parduoti. Virė jie ir samagoną ir gabeną miestan, kad draugai slapta par-davinėtų. Ir visa tai dėl duonos, dėl paprastos, juodos duonos.

Tačiau toje šalyje, kur žmonės kovoja dėl duonos, yra daina, kuri sako: "Yra tokia partija pasauliui" ir toji partija tikrai egzistuoja ir egzistuos "viskuo" rūpi-nasi. Toji partija, galutinai iščulpusi valstiečių kraują, organizavo darbininkus kaimui padėti. Kiekvienam fab-rikui ir įmonei buvo priskirtas vienas kolūkis, kurį rei-kėjo šefuoti, atsielt, taip manė toji partija, bendradar-biauti suartinti valstietį su darbininku. Bet toji partija taip pat žinojo, kad jos skambiais šūkliais niekas netiki, todėl ji tiesiog siuntė darbininkus į kaimą. Dažniausiai sekmadieniais.

Trys sunkvežimiai lėtai ritosi į priekį. Motorai sun-kiškai inkstė ir knarkė, po guminiiais masinų ratais žleg-sėdamas ir papsėdamas taškėsi purvas ir vanduo. Šalta rasa pagrioviais ir baltas rūkas prigludęs prie žemės, bendradarbiai masinoje, koks pusplėkis medis ar krūmas pakely buvo viskas ką mačiau. Aš važiauvau padėti sta-tyti socialistinį kaimą, nuimti puvantį derlių.

Pamažų rūkas sklaidėsi ir, mums atvykus į vietą, meiliai nusišypsojo saulutė. Tarytum primindamas savo garsią senovę, toluomoje rymojo karklynais pažėlęs am-žinasis piliakalnis. Aplinkui riogsojo kelios apšėpusios lūšnos, į kurias, mus pamatę, subėgo vietiniai žmonės ir vaikai. Keista, kodėl jie bijo? Mes gi atvykom padėti derlių nuimti. Labai keista! Žmogus vengia žmogaus. Taip, šie žmonės per daug apgauti ir iškankinti.

Už valandėlės pasirodė "Piliakalnio" kolūkio pirmi-ninkas. Pasiveikinęs jis mums nurodė darbą. Pasken-dęs piktžolėse, prieš mus rudavo linų laukai.

—Čia jums pakaks iki vakaro, draugai,—parodė jisai ruduojantį plotą.

Pradėjome dirbti ir darbas ėjo nuo rankos. Tačiau, įpusėjus dienai, mūsų tarpe atsirado ištroškusių. Ir vienas jų buvo Algis.

—Ar neisim krūminės paieškoti, vyručiai, man taip gerklė išdžiūvo.

—Tiesą kalbi, brolau,—įsiterpė kažkas.—Man net liežuvis prie gumurio prikišo, atplėšti negaliu.

—Tai kas prisideda?—agituoja Pranas.

—Tas malonumas kainuoja dešimt rublių,—nerimsta Algis.

—O kas eis "medžioti"?

—Trio—sušuko vienas vyruku.—Gaidys, Vištinas ir Miša—taip vadino Algį, Praną ir mane.

Ir šalnų pakirstais, žolėtais laukais mūsų trejetas nužingsniavo trobelių link. Rasa žaidė saulės spinduliais ir žibėjo deimanto grūdėliais. Pasibeldėme į pirmosios lūšnelės duris. Tyla. Pakartojome stukšenimą. Tada su-girgždėjo sklatis ir tarpduryje pasirodė apysenė mote-ris. Už jos, prie židinio tupėjo vaikų krūva ir išgąsčio akimis žvelgė į mus.

—Labas, mamytė, ko mūsų taip bijote?—tariau.

Bet moteriškė ir toliau tylėjo.

—Mes patalkininkauti atvykome, padėti,—tęsė Al-gis.

—Talkininkauti,—abejingai suniurnėjo kolūketė.

Mes šypsojomės, Moteris vis dar neatgavo pusiau-šviro. Ji nežinojo kalbėti ar tylėti, tačiau pagalvojusi prabilo:

—Jūs mums paskutinio duonos kąsnio iš burnos iš-traukti atvažiuote.

—Nieko panašaus, mamytė,—dabar kalbėjo Pra-nas,—tų darbadienių mums nereikia, jūs galėsite juos

TEN, KAME ŽMONA BUVO UŽMUSTA

Daktaras Bernard Finch ir jo meiluzė Carole Tregoff daktaro Finch žmonos užmušimo vietoje glosto šuniuką... Juodu jau teisiami trečią kartą už Finch žmo-nos nužudymą, bet du kartu prisiekusieji negalėjo pri-eiti vieningo sprendimo. Dabar bandoma iš trečio karto juos nuteisti, ar išteisinti, bet tam reikia vie-ningo prisiekusiųjų pasisakymo. Dr. Finch byla jau spėjo pagarsėti.

PAVASARIO BELAUKIANT

Čir - vir - vir, pavasari,
Vyturiuoja viversėliai,—
Žemė—vargo seserį
Laisto debesėliai.

Žemę laisto debesėliai—
Mano siela ilgis, trokšta:
Kur tos upės, kur tie sieliai,
Kur tie mano laimės bokštai?

Nenuslinks ruduo nuo veido,
Nenušvis man puokštės gražios,—
Tiktai sapnas meilės aido,
Tik vaidenas gimos ežios.

Grįš pavasaris ir uosiu,
Grįš ir liepai plačiašakei,—
Tiktai sau neįsidaunuosiu,
Neišverksiu, jo netekęs.

Juozas Mikuckis

Gabrielė Petkevičaitė

J. VLKS

Kovo 18 d. suėjo šimtas metų, kaip gimė viena iš idomųjų, darbščųjų, lietu-vių rašytojų gilius pėdsakus palikusi Lietuvos moteris Gabrielė Petkevičaitė-Bitė.

Ji, kaip ir jos vienlaikiai, visuomenės darbe nebuvo pasirinkusi kurią nors vieną darbo sritį, bet dirbo kas tais laikais reikėjo dirbti. O visuomeniniai darbai anais metais nebuvo nei iš anksto paruoštų žmonių ir nebuvo jų daug. Reikėjo visa pra-dėti dirbti iš pradžių, kaip sakoma, pradėti nuo ABC.

Kaimo jaunimą reikėjo pamokyti skaityti savo gim-tai kalba ir tam skaitymui reikėjo pačiam paruošti ir knygas ar ranka rašytą ra-sinį. O kas savai, lietuviškai spaudai buvo parašyta, rei-kėjo slapta per sieną išga-

benti, kad garsioje lietuviš-koje Tiltėje būtų atspaus-dinta. Atspausdintą ir vėl reikėjo slapta parsigabenti, parsigabentą tarp savų pa-tikimų paskleisti.

Ir to visokeriojo darbo Gabrielė Petkevičaitė ne-vengė—mokė, rašė, slapta parašytą ir atspausdintą platino. Platino, ir visą lai-ką savo laisvę rizikavo.

Ji kilusi iš bajorų. Cari-nės Rusijos maskolių val-džia Lietuvoje bajorams bu-dė palanki, nes juose iesko-jo sau talkininkų, bendra-darbių. Juos papirkinėjo, kad svetimame krašte išsi-lauktų.

Gabrielės Petkevičaitės visos giminės būta ne iš to-sinjo. O kas savai, lietuviškai spaudai buvo parašyta, rei-kėjo slapta per sieną išga-

užsirašyti, mes tik dirbti atvykome.

—Tikrai,—pritariau,—mūsų darbas eina jūsų sąs-kaiton.

Bet dabar Algis nebeįskentė ir ėjo prie reikalo.

—Ponia, aš norėjau su jumis šnkelėti, bet aišku, dviese,—ir jis jai kažką sušnibzdėjo.

—Ne, ne,—tarė kolūketė,—neturime.

—O gal žinote kas turi?

—Kad nežinau, ponaičiai.

—Duok jai penkrubį,—tariau Pranui pusbalsiu.

Gavusi pinigą, kolūketė lyg pakitėjo.

—Žinote, ponaičiai, aš pasiėjusi Antanijuką, gal ras.

Užėikite į vidų.

(Bus daugiau)

tūrininko, savo šalį ir savus žmones pamėgusio. Jam rū-pėjo savo tautos žmonių ap-švieta. Per apšvietą jis tikė-jo, kad Lietuvos žmonės at-ras ką prarado — laisvę. Taip auklėjo ir savo dukrą.

Bet dėl savo bajoriškos kilmės G. Petkevičaitė turė-jo ir to meto atitinkamų ne-patogumų ir nesklandumų.

Lietuvos bajorijos dau-guma buvo sulenkėjusi. Ne tik sulenkėjusi, bet ir per-unkta nepakanta kaimo žmogui, suprask, lietuviui. Tas kaimo žmogus lietuvis buvo atsparus. Nė bajoro, nė dalinai bažnyčios nesidavė palenkiamas lenkiškumui.

O štai Gabrielė Petkevičaitė palinko į kaimo žmones—juos mokė, jiems įvairiais patarimais talkininkavo, su jais lietuviškai kalbėjo. Ba-jorijos dalis, jos kaimynai, net kai kas iš giminių nusi-suko nuo jos. Smilgų vals-čiaus Puziniškio dvaras ta-po vienišu, kitų bajorų ne-larkomu. Bet ji mėgo kaimiečiai. Ypač tie kaimiečiai, kurie suprato spausdinto žo-džio galią.

Nuošaly nuo dviejų aukš-tų medinių rūmų, sodo pa-kraštyje stūksojo šimtame-tis ažuolas. Šimtametis? Kas jo metus skaitė? Gal šimto, gal daugiau metų jis turėjo. Gabrielė Petkevičai-tė jau ji jaunose dienose prisiminė kaip šimtametį ažuolą, jos giminės atsimini-mais padabintą. To ažuolo būta prakiurusio, bet tan-kiai šakomis apaugusio, la-puose ta jo žaizda buvo pa-skendus.

Tas ažuolas buvo tas, ku-ris slėpė spausdintą žodį nuo maskoliaus ir kartu kai kada ir ginklą. Kai Palan-goje atsilankiusi Gabrielė Petkevičaitė, spaudos drau-dimo metais, grįždavo į Pu-ziniškio dvarą, tai parva-žinodavo ne tuščia. Tada ažuolas ypač praverė Tiltė-je ir kitur atspausdintam lietuviškam raštui slėpti, da-žnai jos pačios parašytam.

O ji rašė daug. Reikėjo rašyti ir paprastas žinutes, nusakancias apie maskolių skriaudas, daromas Lietu-vai. reikėjo rašyti apsakymeilius, kur nusakomi žmo-nių vargai, reikėjo rašyti scenai veikalelius, kad kai-mo jaunimas kur nors klo-nuose galėtų pasirodyti vai-dyba. Rašė kai kada kartu ir su savo drauge Žemaite.

G. Petkevičaitė įsteigė pažangiems moksleiviams šelpti draugiją—Žiburėlį.

Ji buvo viena iš Lietuvos moterų organizatorių ir ju pirmo suvažiavimo pirmi-ninkė. Taip jau buvo likimo lemta, kad visų pasididžia-vimu, pagarba palvėdė Ga-brielė Petkevičaitė pakilo į susirinkusio Lietuvos Stei-giamojo Seimo tribūną pir-mininkauti, kaip seniausią amžiumi iš visų išrinktą at-stovų. Kas ta scena matė, asarų nesuvaldė... Steigia-mojo Seimo tribūnoje paki-lo ta moteris, kuri tikrai bu-vo nusipelniusi tos garbės atidaryti Lietuvos pirmąjį steigiamąjį seimą, Lietuvos tikrąjį šeiminką per sun-kias kančias ir kovas gi-musi.

Gabrielė Petkevičaitė iš seno garsėjo visoje Lietuvoje. Toks atsitikimas, Ar ne 1913 metu navasari važiuo-ju į Puziniškį Gabrielės Pet-kevičaitės aplankyti. Va-žiuoju traukiniu. Radviliškį reikia išlipti iš traukinio, to-liau arkliais važiuoti. Saulė vos patekėjusi. Nėra kur pa-

sidėti. Miestelis dar miega. Žiūriu, arbatinė su lietuviš-ku užrašu. Tada retenybė. Viduj kas tai kruta. Dury's praviros. Užėinu. Pasitinka senoka arbatinės šeiminkė žydė. Teiraujuos, kaip pa-siekti Puziniškio dvarą?

—Puziniškio dvaro kas jo nežino. Gausi arkliais. Tai važiuoji pas Gabrielę Petke-vičaitę?—klausia.

Atsakau,—taip.

—Tai būsi iš Vilniaus?

Tyliu, tyliau nusistebėjęs.

—Lukterk, bus tau arkliai,—pasako ir atneša arba-tos su užkanda.

Pavalgiau. Klausiu, kiek reikia sumokėti.

—Nuo tokių pakeleivių iš Vilniaus pas Gabrielę aš nieko neimu, tai mano sve-čiai,—ramiai be jokio pasi-didžiavimo atsako šeiminin-kė. Kieme jau laukė poras į vežimą pakinkytų arklų. Išvažiuom.

Pranešu Gabrielėi Petke-vičaitėi tą atsitikimą. Ji sa-ko, kad jai tai nenuajiena. Tėvas seniau gydęs jos šei-mos narius. Turėjė ir kito-kių ryšių iki spaudos slėpi-

mo. Tai susigiminiavo. Gabrielė Petkevičaitė mi-rė Panevėžyje 1943 m. bir-zelio 14 d.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

S. Jonačiui, Rumford, Maine—Ekskursijos į Lie-tuvą reikalau, kiek kelionė kaštuoja, kokios vietos bus lankomos ir po kiek dienų. Tamstai tikslių žinių gali suteikti p. A. Chaplikas, ku-ris ekskursiją organizuoja, arba įstaigos, kurios kelio-nes tvarko, kaip Transatlan-tic Travel Service, Inc. arba Cosmos Parcel Express Corp. Worcester. Tų istai-gų adresai yra "Keleivyje," o p. Chapliko adresas yra 788 E. Broadway, So. Bos-ton 27, Mass.

SUOMAI

Benis:—Kazy, man visuomet malonu su tavim sueti ir pasi-kalbėti. Bet kiekvienas mudvie-jų pasimatymas man kainoja penkinę arba daugiau.

Kazys:—Bet už tai, Beniuk, pats gerai žinai, kad turi bran-gų draugą.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 126 psl. kaina \$1.25

DIENAIJANT, "Knygnešius Loralinas" sūnaus Kipro Bielinio idomūs atsi-minimai, 461 psl., kaina \$5.00

1905 METAI, Kipro Bielinio atsimi-nimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina \$5.00

ZVILGNSIS I PRAEITĮ, K. Žu-o-mos atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Anicetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl. kaina \$8.50

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir sudarė Jonas Zai-lis, 472 dainos su gaidomis, Ang-liskai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, 312 psl. kaina \$5.00

MAŽOJI LIETUVA, parašė M. Gim-butienė, J. Gimbutis, J. Linas, J. Balyš ir J. Zilėvičius, 226 psl. kaina \$5.00

LENGVAS BODAS ISMOKTI ANG-LISKAI, Gerjanas vadovėlis pra-dedantiems angliskai mokytis, duoda ištarimą, angliskus pasakel-bėjimus, kaina \$1.50 Cent

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEAUGHT, M. Jankūnas, ger-as vadovėlis lietuvių kalbos mo-kytis angliskai kalbančiam, 141 psl., kaina \$1.25

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

DEMOKRATINIS SOCIALIZMO PRADAI, Pradaijai ir pagrindiniai principai, 126 psl., kaina \$5.00

Kada busilai grįžta

Iš Lietuvos ateina žinių, kad šiemet ten labai ankstyvas pavasaris, kad vasario 24 d. į Žuvinto ežerą atlekė pirmosios gulbės, kad kovo pradžioje Pietų Lietuvoje pavasaris visai išgalejo — pašalo nebeliko, dirvos pradžiūvo, pradėjo arti, akėti.

Toks ankstyvas pavasaris ne kasmet būna, bet kovo mėnesį jau visuomet būna jaučiamas, kad pavasaris čia pat, nes tada pradeda rinktis paukščiai, kurie, rudeniui ir žiemai atėjus, Lietuvos padangę apleisdavo.

As noriu kalbėti apie Vadoklių apylinkę, apie tai, kaip ten pavasaris pasireiškė prieš daugelį metų, kada aš jaunas ten buvau.

Laukiniai ir naminiai baltieji pradėdavo romanuoti, burkuoti, rankioti medžiagą savo lizdams sukurti.

Gan greitai ir špokai atsiradavo, aptūpę didesnių medžių viršūnių šakas, gražiomis melodijomis pradėdavo sodiečius linksminėti.

Geneliai ir meletos naujas skyles į apušes kalė, atlekusios į pelkynus garsiai kalbėjo, kuri seną ir jauną žmogų lėlioja, aplink skraidydama ant jo praradžia: "Klyvis, klyvis, klyvis" ir grįždama atgal sako: "Klyvis, klyvis, kas iš manęs pasidvyvys? Kiaušinėlius dėsiu, vaikelius perėsiu."

Tuo laiku jau ir vėverys pasirodo, kuris, suradęs nuo sniego nuplikusį kelmą, kupsteli ir pakilia vėliną, kuodą daigant suglaudęs, dairinėjasi bene suras ko nors užlesti ir šiek tiek pasistiprins pradeda į aukštį kilti ir ten iškilęs taip nuostabiai vienoje vietoje lyg būtų ant ko pakabintas sparneliais vir pindamasis, ima savo smagią dainelę, lietuviams gerai pažįstamą giesmę giedoti: "Čiru-viru pavasaris, mane tėvas nelesino, nelesino, nemokino ir kaip vaiko nepažino."

Atleikia tilvikai, baltosvoriai papilviai, pelkelių pakraščeliuose "eskadriklėmis" skrajodami pagrazina atgimstančios gamtos pradžią.

Iš toli ir arti pasigirsta Dievo (perkūno) oželis, kuris benarystdamas po padangių debesėlius, rėkauja: Ty-ku, ty-ku, ty-ku, ty-ku ir žaibo greičiu leisdamasis nuožulniai žemyn savotiškai balsu kaip ir bliunanciai mykia: Hmmm-mm-mm.

Tetervinas burzduliuoja, kad genelis margas ir volungė tardinėja, kad kukučiui vargas.

Zalvarnis pradeda savo dainą: "Kre, kre, kre" krekėti, "dra-dra-dra-dra" dradėti.

Atskridusi baltoji kielė, lyg pasirodyti norėdama, kartoja: "Kieliks, kieliks, kieliks." Mat, ji tariasi galinti upių ir ežerų ledus išspardyti.

I šodžius ir vienkiemius atlekusios pilkosios varnos pradeda raginti artojus į laukus eiti kranksėdamos: "Art, art, art," nes jos žino, kad kai artojas ima dirvą arti, tada jos gauna gardžius šviežienos: kirmelių, sliekų ir vabalų socialiai prisileisti.

Juodvarniai smarkiai bekranksėdami suskuba pirmiau išperėti vaikus ir juos apilunksnuoti negu skruzdėlės iš skruzdelynių išeis ir ims laipinėti po medžius, kuriuose beplunksnius, plius, riebius, minkštus varniukus lengvai galėtų papiauti.

Tarsi dvišake virve išsiriikiavusios atskrenda laukinės antys, atgagena laukinės žąsys, kartu ir gervės atplasoja, atšniokščia didžiosios puikišios baltos gulbės. Atskridusios namų mėgėjos kregždės, pro skliautus landžiodamos tarp gegnių ir grebėstų susiradusios tinkamas išsikūlimus, nutupusios ant jų pradeda lizdus nešti, sukėti, o laisvalaikio malonias baltas namų pastogės klijoms ar daržinėse šneka: "Moterys, moterėlės, moterėlės, išsivirė virtinėlės—gurkt! Išsivirė virtinėlės—gurkt!"

O už vis vėliausia viešnia atlekusi į sodą, nusileidusi ant stogo ar ant svirties, kartais šile ar giraitėje graudžiai sukukuoja. Tai raiboji gegutė. Mat labai seniai, pagal liaudies padavimą, jos vyrazas buvo išėjęs prieš kryžuočius į karą, kad jų plūdimą į Lietuvą sulaikytų, ir iki šiol iš ten negrįžo.

Ji, būdama ištikima žmonai, per didelę ilgįsi įgijusi sparnus, pavirtusi paukščiu—gegute, skraidydama tebeieško savo mylimiausio vyro Jokūbo. Tai ir kukuodama šaukia jį tikruoju vardu bene atsielpi: "Jokūb, Jokūb, Jokūb!"

Kai jai nusibosta kukuoti ir nieko nesulaukti atsielpiant, ji nusispijaua, nusikvatoja ir nuskrenda kiton vieton Jokūbo ieškoti.

Jeigu dar ant neišproguosiu medžių, krūmų užkukuoją, bus vagims, arkliaivams blogi metai; jei atskrenda, kai medžiui jau su pumpurais, žalsvais jaunučiais lapeliais pasipuše, ir užkukuoją, tai tie metai vagims bus sėkmingi. Taip to krašto kaimiečiai kalbėdavo ir turbūt tikėdavo.

Tuo laiku pasigirsta lietuvių numylėtos paukštytės—lakštingalos žavingos, širdi

gaivinamos dainos.

Kai jau bent dalis šitų pavasario pranašų pasirodo Lietuvos padangėje, tada Vadoklių apylinkės sulaukia ir Lietuvos žmonių taip gerbiama busilo (gandro, garnio, storkaus, gužučio), bet apie tai kita karta.

A. J. Jokubaitis

NEW BRITAIN, CONN.

Graziai minėjome Tautos šventę

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį šiemet minėjome vasario 19 d. Minėjimas buvo pradėtas JAV ir Lietuvos himnais, Lietuvos himnas prof. Aleksui priminus, buvo visų dalyvių sugiedotas ir programai pasibaigus.

Dauguma dalyvių buvo senosios kartos ateiviai, kurių gretos kas metai retėja, tačiau tą dieną susibūta daugiau negu paprastai.

Pirmasis žodį tarė kun. Gauronskas, savo jautriojo ragindamas visus jungtis į bendrą Lietuvos laisvinimo darbą, apgailestavo matęs mažai priaugančios kartos. Baigęs kalbėti iškėlė \$100 auką: \$75 surinktų bažnyčioje ir \$25 savo.

Padėsinantį žodį tarė New Britain majoras J. Kremski.

Pagrindinis kalbėtojas J. K. Karys savo turiningoj kalboj išskėlė senosios kartos ateivių didelę medžiagą ir dvasinį įnašą kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Meninė programos dalis gražiai atliko senosios ateivių kartos visuomenininko prof. Aleksio vadovaujamas vyrų kvartetą. Dainininkams nesigailėta plojimų, o jie napaštykėtoje dainų. Kelis tai progai pritaikytus eilėraščius pasakė šeštadieninės mokyklos mokiniai.

Minėjimo programa buvo įdomi, kalbos trumpos, turiningos. Minėjimas užtruko nepilnas dvi valandas.

Pijus Poškus jam sklandžiai vadovavo.

Aukojų be jau minėtus kun. Gauronsko aukos: "Varpo" Klubas \$25. P. Ščiuka \$10.

Po \$5 aukojų: Acukas, Dalanguaskienė, Džugauskas, Draučika, Grušauskas, Gudynas, A. Duda, Janušonis, Karkala, Knaizėnas, Lipčius, V. Marijošius, Mičiūnas, Rastas (Bridgeport), Radzevičius, Raškevičius, O. Savonienė, Steponaitis, Stirbyz, C. Stasiukevičius, K. Stasiukevičius, G. Stasiukevičius, Vaznys, dr. Vaisnys (New Haven), J. Zdančevičius, A. Zdanys, Zukauskas.

Naucikas \$3. Kiti po mažiau.

Viso minėjime surinkta \$367 ir pasiūsta ALTui ir BALFui.

P. L.

MŪŠŲ ATSTOVO ANGLIJOT NAUJAS ADRESAS

J. Venskunas
1 Stewart Street,
Mossend, Bellshill
Lanarkshire, Scotland.

Paaikškinimai

TEISMAS—Vieta, kurioje liudininkai, visko pripasakodami, kada ir teisybę pasako.

EKSPERTAS—Asmuo, kurio geras vardas paremtas tuo, ką jis žino, bet daugiausia tuo, ko kiti nežino.

ISTORIKAS — asmuo, kuris skleidžia senas praeities žinias.

VIETINĖS ŽINIOS

Kas įdomaus didžiausios draugijos susirinkime

Kovo 16 d. buvo So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos susirinkimas, apie kurį, atrodo, nebus nieko įdomesnio platesnei visuomenei pranešti. Bet susirinkimo eigoje iškilo tokių dalykų, su kuriais verta skaitytojus supažindinti.

Pagerbus 4 mirusius narius, jų tarpe ir buvusį draugijos išdinką Juozą Arlauską, priėmus 3 naujus narius, buvo perskaitytas paskutinis direktorių posėdžio protokolas, dėl kurio ir kilo įdomių kalbų.

Protokole užrašyta, kad mirusio išdinko vieton išrinktas direktorius S. Griganičius, o jo vieton turėtų būti pakviestas daugiausiai balsų gavęs kandidatas į direktorius. Bet paskutiniuose rinkimuose du alikę kandidatai—O. Ivašienė ir A. Namakys—gavo vienodai balsų ir kadangi iš jų nė vienas neatsakė, tai tenka nariams rinkti iš jų dviejų kandidatų vieną. Dėl to turės būti visiems nariams raštu pranešta, kad bus vieno direktoriaus iš dviejų kandidatų rinkimai ir tai bus galima padaryti balandžio mėnesio susirinkime.

Vienas kitas dalyvių pareiškė nuomonę, kad tą galima padaryti ir šiame susirinkime, bet gražiai pirminkavęs adv. J. Grigalius paaiškino, kad tai būtų prieš draugijos konstituciją, ir todėl šiame susirinkime direktoriaus rinkimų negalima daryti.

Įdomiausios buvo kalbos, kurios lietuvių vadovybės nutarimą skirti Amerikos Lietuvių Tarybai Vasario 16 d. progą \$50. Pasigirdo balsų, kodėl taip mažai, juk kitais metais būdavo skiriama dvigubai ir daugiau.

Pirmininkas p. a. aiškino, kad valdyba negali daugiau skirti kaip \$50, o jei ji būtų pasiūlusi skirti daugiau, tai būtų reikėjęs tą klausimą į kito susirinkimo dienvartę įtraukti ir apie tai visiems nariams raštu pranešti, o tas kaštuoja \$50.

Prasidėjo ginčai. Vieni sakė, kad tą \$50 gana. Kiti—ne. Štai pakilo storasis "pamokslininkas" ir prabilo, kad jei Lietuvos laisvini-

mui bus reikalinga, tai "aukosime ir tūkstančius," o dabar pakanka kas paskirta, o jei ir daugiau paskirsime,—Lietuva dėl to nepatriošiu" galvojimu galima būtų ir nieko neskirti...

Dar keičiau buvo klausytis vieno Tarybos nario pasisakymo prieš didesnę auką.

Visus tuos, kurie patys Lietuvos laisvinimui neužkija ir kitus atkalbinėja, gražiai sugėdino J. Tumavičienė.

Susirinkimas patvirtino vadovybės nutarimą skirti \$50 ir pasiūlė į kito susirinkimo darbotvarkę įrašyti pasiūlymą tą auką padidinti iki 200 dolerių.

Sachmatų Klubu vadovas K. Merkis painformavo apie klubo laimėjimus kovo 11 d. varžybose, o dr. P. Kaladė paragino narius rašyti laiskus senato ir atstovų rūmų užsienio reikalų komisijai nariams, kad jie greičiau duotų eiga rezoliucijai apie Pabaltijo okupacijos reikalą.

J. V.—gas

Pagerbė dr. J. Šliūpą

Sandaros 7 kuopa, J. Tumavičienė pasiūlius, kovo 19 d. surengė dr. Jono Šliūpo 100-jo gimtadienio minėjimą. Jį pradėjo kuopos pirm. B. Bajerčius, pavadė toliau vadovauti A. Andriulionui.

Ilgosios kalbės pasakė J. Lekys ir prof. I. Končius, kuris tarp kitko pabrėžė, kad dr. J. Šliūpas nebuvo bedievis, bet jis be pasigailėjimo plakė tuos, kurie skelbėsi esą Dievo tarnyboje, bet patys nevykdė Dievo žodžio.

Trumpais a. t. iminimais apie dr. J. Šliūpą pasidailino J. Tumavičienė, K. Jurgeliūnas, J. Vaicaitis, S. Jokubauskas, A. Čaplikas ir J. Sonda.

Bostone reikėtų dr. J. Šliūpui ir didesni minėjimą surengti, nes tokių didelių pėdsakų lietuvių gyvenime palikusių žmonių nedaug te-turime.

Z—is

Siųskite dovanų siuntinius giminiams į Lietuvą, kvieskite gimines į Lietuvos nuolatiniams apsigyvenimui ar vizitui Amerikoje, važiuokite aplankyti gimines Lietuvoje per

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
174 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2968

COSMOS TRAVEL BUREAU

skelbia
1961 EKSORSIJAS
I LIETUVĄ

Apžiūrėk miestus—
Aplankyk gimines—
Specialinės grupinės ekskursijos ruošiamos lėktuvais arba laivais

DVI SPECIALIOS KELIONĖS
Su M. S. BATORY
I LENINGRADĄ
Balandžio 13 ir Liepos 11—1961

Vietų skaičius ribotas
Reikia rezervuoti iš anksto

Mes taip pat padedam atkelti jūsų gimimą į USSR

SMULKESNIŲ IR PILNŲ INFORMACIJŲ
rašykite arba skambinkite
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 West 45th Street
New York 36, N. Y.
Telefonas Circle 5-7711

Ateikite į Kaziuko mugę

Bostono "Baltijos" Tuntas Verby sekmadienį šv. Petro bažnyčios salėje ruošia Kaziuko mugę. Svečius, rėmėjus, skautų ir skaučių tėvelius kviečiame aplankyti Kaziuko mugę ir išgynyti gražių rankų darbo išdirbinių—degintų lėkščių, krepsniukų, paveikslukų ir daug daug dar įvairių dalykų.

Aplankydami mugę ir išgydami Velykoms dovanų parodysit susidomėjimą priaugančių jaunimo ir paremsite skaučių pastangas dirbti. Matysite, kad ir paukštys neatsilieka. Bus ir maisto stalas. Tad iki pasimatymo Verby sekmadienį salėje po bažnyčia nuo 8 val. ryto iki 12 val.

Bostono skautės

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Mūsų skaitytojai, atsinaujindami prenumeratas ir užsisakydami Keleivio kalendorių 1961 metams, atsiuntę Maikiui su Tėvų dovanų.

Mrs. A. Palby iš So. Bostono, Mass. atsiuntė \$5.00;

P. Juknevičius iš Belgijos atsiuntė \$4.50;

A. Skudžinskienė iš Miami Beach, Fla. \$4.00;

J. Johnson iš Easton Pa. \$2.50.

Po \$2.00: Mrs. A. Krauchunas iš Chicago, Ill.; T. Bikinaite iš Chicago, Ill.

W. Jokubauskas iš New Britain, Conn.—\$1.50.

Po \$1.25: J. Umaras iš Detroit, Mich.; P. Vosylus iš Willow River, Canada; A. Biretta iš Manchester, Conn.; Geo. Preikhsa iš Coaldale, Canada; J. Brajus iš Toronto, Canada; Mrs. J. Paškus iš Chicago, Ill.; J. Urbas iš Wheatland, Ind.; J. Kovas iš Manchester, Conn.

Po \$1.00: W. Bruzas iš Fort William, Canada; A. Krauch iš Great Neck, N. Y.; J. Kurklis iš Rosemont, Canada; S. Jovicvičius iš Worcester, Mass.; J. Evoskevičius iš Camden, N. J.; Mrs. M. Gailunas iš Baltimore, Md.; Mrs. Anna Laur iš St. Petersburg, Fla.; P. Venckus iš Calgary, Canada; J. Masauskas iš Welland, Canada; K. Jonikas iš Philadelphia, Pa.; A. Andriulionis iš So. Boston, Mass.; Paul Kutra iš Philadelphia, Pa.; Mrs. St. Paplauskienė iš Bradford, Mass.; T. B. Olbryse iš Montreal, Canada; M. Petryla iš Bayonne, N. J.; M. Barkauskas iš Oakville, Conn.; J. Belakas iš Dorchester, Mass.; V. Jonusas iš Brighton, Mass.;

Visiems atsiuntusiems aukų laikraščiai palaikyti į širdingai dėkojame.

Administracija

Kur Gauti Keleivio Kalendorių 1961 M.

"Keleivio" kalendorių 1961 metams galima gauti pas platintojus šiose vietose:

Chicagoje pas
MORRIS PLOFSKY
3501 So. Halsted Street
ir
"NAUJIENOSE"
1739 So. Halsted Street

Amsterdam, N. Y. pas
J. SHUNSKIS
199 E. Main Street

Binghamton, N. Y. pas
J. BUCHINSKY
24 Baxter Street

Baltimore, Md. pas
Z. GAPSIS
4405 Valley View Ave.

Worcester, Mass. pas
K. P. SIMKONIS
40 Eunice Street

ir
IDEAL PHARMACY
29 Kelly Square

Lawrence, Mass. pas
M. STONE
57 Sunset Avenue

Brockton, Mass. pas
J. STRUMSKIS
109 Ames Street

Norwood, Mass. pas
FRANK RAMAN
Lietuvių Piliečių Bendrovė
St. George Ave.

Brooklyn, N. Y. pas
Mrs. N. STILSON
5410 Sixth Ave.

Anglijoje pas
J. VENSKUNAS
1, Raewell Crescent
Orbiston, Bellshill
Lanarkshire, Scotland

arba rašykite
"KELEIVIS"
636 E. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Kalendoriaus kaina 75 cent.

Zvirbliai neseniai minėjo 100 metų, kai jie gyvena Jungtinės Amerikos Valstybėse. Jie čia buvo atvežti iš Anglijos kovai su kirmelėmis.

Ieškojimai

Ieškau Mikalinos Urbonienės. Ji gyvena Providence, R. L., bet mirus vyrui ištekojo už kito. Jos vyras dirbo bravare. Ji pati ar ją žinantieji rašykite:

Frank Roženas
488 No. Main St.,
Rayham, Mass. 012

IESKAU DARBO

Ieškau darbo ūkyje. Turiu dirbti pusę metų, kol gausiu pensiją. Esu natyres, nes 20 metų turėjau savo ūkį 200 akrų. Dar galiu dirbti lengvus darbus. Dėl atlyginimo susitarsime. Rašykite:

P. J.
1643 N. W. 43rd Ave.,
Miami 44, Fla.

VIETA PENSININKUI (KEI)

Išnuomuoju kambarį ir taisyklę valgių penšininkui vyrai ir moteriai. Gražus namas, farma. Šaukiti telefonu: MO 8-3569 Wapole, Mass., ar rašykite: Mrs. Bernice Stonis, 1549 Washington St., Wapole, Mass. 012

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuviybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

Dr. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokių
- Laiškams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokiam pramogai biuleti
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvių padarys Tamstoms viską, ir prišius. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

SAUNUS METINIS BANKETAS

Jį ruošia Lietuvių Darbininkų Draugijos 21-ia kuopa sekmadienį, balandžio 9 d. Lietuvių Piliiečių Draugijos auditorijoje, 368-372 W. Broadway, So. Bostone. Pradžią 5 val. vak.

Mūsų draugijos darbščios narės pagamins ir pavaišins svečius gardžiais valgiais ir visokiomis gardumais, taipgi silpais ir stipriais gėrimais troškulį sumažins. Tad maloniai kviečiame kuopos narius, draugus ir prietelius ir visus geros valios lietuvius skaitlingai atsilankyti ir su draugais seną pažintį atnaujinti ir naują užmegsti.

Bus gera muzika—galėsime sutrepsėti klumpakoję. Taipgi, prašome įsigyti tiketą iš anksto, kad rengėjams būtų lengviau maistu pasirūpinti ir kad vėliau nebūtų rugonės, kad nebuvo užtekintai maisto.

Tiketų galima gauti Keleivio įstaigoje, pas N. Jonuška, M. Yalmokienę, C. Janeliūnienę, A. Olseikaite, W. V. Anestą, S. Janeliūną, A. Wadel ir kitus kuopos narius ir nares.

Malonėkite įsigyti 4 dovanų (šachmatų staliukas, rašoma plunksna, knyga "Lietuva Budo" ir "Keleivio" prenumerata metams.) tiketus, auka 25 centai.

Iki pasimatymo bankete. Rengimo Komitetas

Skautų padėka

Bostono skautai dėkoja žemiau išvardintiems Sk. Aido garbės prenumeratoriams:

Mykolui Manomaičiui, Antanui Andriulioniui, Ignui Vilėniskui, Juozui Vaičiūnui, Antanui Vilėniskui, Apolinarui Treiniui, Ponui X., Kostui Nenortui, Broniui Bajerčiui, A. L. T. Sandaros 24 kuopai Brocktone.

Tai gražus mostas, didelė parama mūsų skautiškai spaudai.

Gailisi anksti grįžusi

Adv. Zuzana Šalnienė 3 savaites atostogavo Virginijoje, gerai pasilaisvė, bet gailisi, kad grįžo prieš šv. Patriko dieną ir Bostone rado tikrai biurų orą.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

Bilietai lėktuvais ir laivais, parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764 Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Is naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR maita apmoka siuntėjas.

MEDŽIAGAS, ODAS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVIKAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE MŪSŲ KATALOGŲ!

Is toliau siųskite siuntinius mūsų viršui nurodytu adresu. Įdėkite daiktų tvarką ir aiškiai siuntėjas ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštą siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Dabar galima siųsti iki 14 svarų paketus, jei siuntiamieji daiktai tel. pa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštą galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI Visi siuntėjai ištikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patar nauja ir persiunčia siuntinius, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siuntiniai su INTURISTO įgaliojimais. Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak., ir seštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų. VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS

Zuvo studentas T. Šležas

Pereitą sekmadienį, kovo 19 d. 2 val. ryto zuvo 26 m. amžiaus studentas Tautvydas Šležas.

Seštadienio vakare Bostono Latvių Sąjungos namuose buvo Pabaltijo Studentų S-gos pobūvis, kuriame dalyvavo ir būrys lietuvių studentų, jų tarpe ir Tautvydas Šležas. Po pobūvio Tautvydas išvažiavo savo motociklu, o kiti automobiliu.

Tautvydai sukančias iš Washington St. į Columbia Ave. prie pat Egleson stoties, jo motociklas paslido ir jį išmetė į orą. Jis atsimušęs į šaligatvį, nukrito gatvėje ant nugaros.

Is užpakalio važiuojo negro vairuojama mašina, kuri ir pervaziavo gatvę gulintį Tautvydą.

Velionis, atlikęs karinę tarnybą, studijavo Bostono universitete.

Jo kūnas pašarvuotas Zaleckienės koplyčioje, laidotuvas trečiadienį, kovo 22 d. 10 val. ryto.

Antradienį vakare 8 val. kun. dr. P. Dagys koplyčioje laikys atsisveikinimo pamaldas.

Velionio tėvams Onai ir Albinui, broliui Romui reikiame giliausią užuojautą.

Kapočiai su Namakais Jungtinėse Tautose

Praeitą savaitę dr. A. Kapochy su žmona ir A. Namakys su žmona lankėsi New Yorke. Ta progą jie buvo ir Jungtinių Tautų posėdžio pasiūlyti.

Stiprus vienetas

Boston S. Globe kovo 19 d. rašo apie So. Bostono Lietuvių Šachmatų Klubą laimėjimą prieš Brooklyno lietuvių santykiu 4:1. Suminėjo mūsų laimėtojų pavardes. Atžymėjo drauge įvykdytą jaunių turnyrą, jų organizatorius ir laimėtojus.

Latvės paroda

J. Poriečio dailės galerijoje (16 Centre St., Roxbury) kovo 26 d. 11 val. ryto atidaryma dailininkės Skaidritės Kocens, gyvenančios Arsgentinoje, kūrinių paroda. Paroda tęsis iki balandžio 2 d. imtinai. Atidaryta nuo 12 iki 7 val. vak.

Alto naujas prezidiumas

Kovo 15 d. buvo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus posėdis, kuriame sudarytas naujas prezidiumas. Pagal čia išgalėjusį paprotį kasmet pirmininkauja kitos srovės atstovas. Pernai skyriui vadovavo socialdemokratų atstovas J. Sonda, šiemet tos pareigos tenka R. K. Federacijai, kuri joms eiti paskyrė adv. Anthony Young. Kitos srovės į prezidiumą davė šiuos asmenis: Tautininkai vicepirmininką Edmundą Cibą, Sandara sekretorių Vladą Bajerčiū ir socialdemokratų—izdininką Povilą Brazaity.

Tame posėdy patvirtintos Vasario 16-sios minėjimo ir visų metų apyskaitos.

Posėdy So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugija įteikė savo dovaną \$50. Kitais metais ji skirdavo ne mažiau kaip \$100. Jei ji būtų ir šiemet tiek pat paskyrusi, tai surinkta suma būtų buvusi didesnė negu pernai: Pernai surinkta \$1,800.35, o šiemet \$1,780.55. Is šitos sumos Alto centrui nutarta tuoj pasiųsti \$1,400.

Is surengto Žalgirio mūšio minėjimo pelno paskirta \$50 serganciam Lietuvos nepriklausomybės akto signatarui prof. Steponui Kairiui ir \$25 Lituanus žurnalui.

Nutarta pavesti prezidiumui sušaukti draugijų atstovus pasitarti dėl į JAV senatą ir atstovų rūmus įneštų rezoliucijų, kurios liečia Lietuvos okupacijos reikalą.

Pradžioje posėdžio susikaupimo minute buvo pagerbti du neseniai mirę Tarybos nariai: Valentinas Vakauzas ir Juozas Arlauskas.

Socialdemokratams Alto skyriuje atstovauja Povilas Brazaitis, Stasys Michelonas, Napoleonas Jonuška ir Jackus Sonda.

Z-tis

Laisvės Varpo susirinkimas

Sekmadienį, kovo 26 d. 12 val. Tautinės S-gos namuose bus Laisvės Varpo sprendėjų visuotinis susirinkimas. Svečiais kviečiami dalyvauti visi, kurie tik Laisvės Varpo veikla domisi.

Paskutiniuoju metu į sprendėjų-narius įstojo dr. B. Matulionis ir Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius. Dabar vykdomas sprendėjų vajus, norima ko daugiau organizacijų ir atskirų asmenų įtraukti.

Po susirinkimo ten pat 5 val. vak. bus banketas, į kurį taip pat visi kviečiami.

Kaip Lietuva rusams pasipriešino

Šį seštadienį, kovo 25 d. Kultūros Klubas susirinkime istorikas Simonas Sužiedėlis iš New Yorke kalbės apie "Lietuvos pasipriešinimą pirmajai rusų invazijai į Pabaltijį." Pradžią 7:30 val. vak. Susirinkimas bus, kaip ir visuomet, Tarptautinio Instituto patalpose (190 Beacon St.)

Dr. S. Jasaitis grįžo

Daktaras Stasys Jasaitis su šeima buvo išvykęs į Chicago, Ill., giminių aplankyti. Praeitą savaitę jis jau grįžo ir vėl priiminėja ir lanko li-gonius.

Moterų sandariečių kortų vakaras

Sandaros Moterų Klubas šį seštadienį, kovo 25 d. 7:30 val. vakaro Sandaros patalpose (124 F St.) rengia įdomų kortų vakarą. Bus vertingų dovanų ir gardžių užkandžių. Visi kviečiami atsilankyti.

Susirinks Dorchesterio Lietuvių Klubas

Šį ketvirtadienį, kovo 23 d. 8 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos patalpose bus Dorchesterio Lietuvių Piliiečių Klubo mėnesinis susirinkimas ir po jo užkandžiai. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Kongresmonai atsako Alfonsui Baikai

So. Bostone gyvenantis Alfonsas Baika buvo vienas pirmųjų, kuris parašė laiškus senato ir atstovų rūmų užsienių reikalų komisijoms nariams prašydamas ko greičiau priimti įneštas rezoliucijas Pabaltijo išlaisvinimo reikalą.

Jis is kelių tų komisijų narių gavo atsakymus, kuriuose žadama tas rezoliucijas remti.

Bažnytinis koncertas

Palmių sekmadienį, kovo 26 d., 3 val., Cambridge lietuvių bažnyčioje, 432 Windsor St., statoma įspūdinga Dubois oratorija "Septyni Kristaus žodžiai." Dalyvauja geriausios lietuvių jėgos Naujojo Anglijos: J. Roman.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR Į KITAS SOVIETŲ VALDOMAS SRITIS

Kviečiame visus naudotis greitu patarnavimu patikimos įstaigos

Pristatymas garantuotas

Siuntiniai apdrausti

Turime pasirinkimą medžiagų, odų ir kitokių daiktų pigiomis kainėmis. Gavome austriškų deimantinių stiklų piauči riežtukų nuo \$1.65 už štuką. Siunčiame su Inturisto leidimu. Siuntiniai nueina per 4-6 savaites

General Parcel & Travel Co., Inc.

359 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-5040

Istaiga atdara: Kasdien 9 A. M. - 6 P. M. Seštadieniais 8 A. M. - 4 P. M.

TAUPLYK DAUG \$ \$ \$ JUSŲ KURO ISLAIDOSE

Turėdamas gerą, automatiską aliejaus pečių (bucnerį) visiskai įrengtą su visomis kontroleimis ir 24 gal. aliejaus tanku UZ SPECIALINĘ KAINĄ \$275.00

GERIAUSIAS ALIEJUS KURUI 14 CENTŲ UZ GALIONĄ

24 Valandų nemokamas aliejaus pečių aptarnavimas visiems mūsų reguliariškiems aliejinio kuro kostumeriams

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET ST., DORCHESTER Naktį, Sekmadieniais ir šventadieniais SAUKIT Nauji silto oro, garo ir karšto vandens boileriai įtaisomi iš pagrindų.

GE 6-1204

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS

R The Apothecary

Lietuviška Tikra Vaistinė

Pardodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rifimofoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikite į lietuvišką vaistinė.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382A W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

operos solistas Stasys Liepas, jaunoji koncertantė Daiva Mongirdaitė, stiprus tenoras Jurgis Lisauskas. Vargonų partiją atlieka Vytenis M. Vasyliūnas, jau davęs savo vargonų rečitalį New England konservatorijoje. Parapijos choras bus papildytas kvietiniais dainininkais. Koncertui vadovaus ir chorui diriguos smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, einas ssvargonininko pareigas Cambridge lietuvių bažnyčioje. Visi Bostono apylinkių lietuvių iš savo draugais kviečiami atsilankyti.

Mišrus choras dainuos Waterbury, Conn.

Komp. Juliaus Gaidelio diriguojamas choras balandžio 16 d. dainuoja Waterbury šv. Juozapo parapijos salėje. Koncerto programoj dalyvauja ir solistė Daiva Mongirdaitė.

Koncertą ruošia Tautinės S-gos skyrius.

Paradą stebėjo 300,000

Šv. Patriko—Evakuacijos dienos paradą kovo 17 d. So. Bostone stebėjo 300 tūkstančių žmonių, o jame dalyvavo virš 7,000 karių ir civilių.

Parado vado štabo viršininku buvo Bronis L. Kontrim, žinomo lietuvių veikėjo Bronio Kontrimo sūnus, vienas is jo padėjėjų buvo William Casey, St. Dariaus posto vadas. Jo štabe dar buvo inž. A. Chaplikas ir vių jėgos Naujojo Anglijos: J. Roman.

Edm. Ketvirčiui buvo pavesta rūpintis parado garsinimu.

Gaidų fonde jau virš tūkstančio dolerių

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas be atlyginimo duoda koncertus, kurių pelnas skiriamas lietuvių kompozitorių gaidoms leisti. Paskutiniuoju metu jis surengė tris koncertus: Bostone, Cambridge ir Norwoode. Pirmasis koncertas davė

pelno \$120, antrasis \$141 ir tretysis \$48.

Minėtame fonde dabar jau yra \$1,066.34.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivius." Kaina metams tik \$4.00

REIKIA PORTIERO

40 valandų darbo, Papildomos pajamos (fringe benefits). Atostogos. Alga sutvarkyta. Mitykai

MR. BRACH

Smith Corona Marchant 221 Columbus Ave., Boston CO 7-9100

So. Bostone "Single" Namai 7 kambariai, 1½ vonios, karštas vanduo, \$5,000. Šaukiti: LA 3-4968.

KAMBARYS NUOMAI

Šviesus kambarys, su atskiru įėjimu ir centrinio šilumos. Gera transportacija, netoli (2 blokai) jūros maudyklės. Kreiptis: 608 E. 7th Street So. Boston 27, Mass.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojo Anglijos iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1:30 iki 2 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą 495 Columbia Road Arti Upham's Corner Dorchester, Mass.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour (LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Vartoj. vėliausių konstrukcijos X-RAY aparatą pritaiko akims VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-2896

Dr. J. L. Pasakarnis Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais ofisas uždarytas 417 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance 409 W. BROADWAY South Boston, Mass. Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co. —JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai Elektros Prietaisai Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus 379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel AN 8-4649

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA 628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS AN 8-4148 Benjamin Moore Dažai Popierio Siėnos Stiklas Langams Visokie reikmenys namams Reikmenys plumbieriams Visokie geležies daiktai